

ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΣΟΦΙΑ

ΕΡΩΤΗΣΙΣ

ΤΙ ΤΗΣ ΦΥΛΑΤΕ ;

Τὸ κοινωνικὸν ζήτημα τὸ ὑποῖον θέτομεν ὑπὸ συζήτησιν ἐν τῷ πρώτῳ ἀριθμῷ, ἀξίζει νὰ μελετηθῇ ὑφ' ὅλης τῆς κοινωνίας.

Διὰ τοῦτο θέτομεν σήμερον τὴν ἐπομένῃν ἐρώτησιν καὶ ἀνκνόμενον παρὰ τῶν ἰατρῶν, τῶν ἠθικολόγων, τῶν κοινωνιολόγων, τῶν πατέρων, τῶν σχόντων πείραν καὶ τῶν μητέρων ἐπίσης, ἀπαντήσας :

Ἡοῖα εἶνε διὰ τὸ κλῆμα μας ἡ καταληγλοτέρη ἡλικία διὰ τὴν κόρην ὅπως ὑπανθρεύηται :

Ἡ διεύθυνσις

Ἐτυχέ ποτε νὰ ἴδῃτε νεάνιδα δεκαεξαετῆ Ἀθηναίαν, ἣτις διὰ τοῦ κάλλους τῆς καὶ τοῦ σφρίγγου τῆς σὰς συνήρπασε σχεδὸν δεσμώτην εἰς τὴν ἀνόμνησιν τῆς λαμπρᾶς τῆς εἰκόνης ; Σὰς ἔτυχεν ἔπειτα, τὴν αὐτὴν κόρην νὰ τὴν ἴδῃτε μετὰ τέσσαρα, πέντε ἔτη, κόρην πάλιν, δηλαδὴ ἄγαμον ; Μία ἐρώτησις μελαγχολικὴ δὲν σὰς διέφυγεν, ὡς νὰ ἐλυπεῖσθε διότι ἔχασεν ἡ αὐρανὸς ἐν ἱστρῶν καὶ ἡ γῆ ἐν κάλλος, ἡ θλιβερὰ ἐρώτησις : Αὐτὴ εἶνε ; Πρῶτον βλέπετε ἐφθαλμοφανῶς πλέον ὅτι ἱμεινεὶν ἡ μισή. Ἐντὶ τῆς πρώτης εὐμορφῆς τῆς, λείψανα τοιαύτης. Οἱ αἰετοὶ ὀφθαλμοί, αἱ αὐταὶ ὄφρυς, αἱ αὐταὶ γραμμαὶ, τὰ αὐτὰ χεῖλη· ἀλλὰ... αἰσθάνεσθε τὴν ἀνάγκην νὰ τὰ συμπληρώητε ἵλα αὐτὰ διὰ τῆς φαντασίας σας, διότι βλέπετε, ὅτι κἀκεῖ τοὺς λείπει. Μετράτε : κενὸν ἐδῶ, κενὸν ἐκεῖ, κενὸν παντοῦ.

Ἐκείνο τὸ ὑπερήφανον ἦθος, τὸ ὁποῖον ἀπέπνευεν ἀνευ προμελέτης, ἀρ' ἑαυτὸς καὶ μόνος, ἡ πρώτη τῆς ἀνθρώπου νεότητος καλλονή, τὸ ἀντικατέστησεν ἡδὴ ἐκζητημένη τις προμελέτη πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ φαίνεται ὠραία. Τὸ χρῶμα ἔχασε τὸν χρωματισμὸν τοῦ αἰ γραμμαὶ τὴν διαυγείαν τῶν ἡ ἐπιδερμὶς τὴν παρθενίαν τῆς ὁ κόλπος τὸν ὄγκον τοῦ τὸ βᾶδισμα τὸν ἀέρα τοῦ. Καὶ ἐνῶ ἀστραπηδὸν κἀννετε ὄλας αὐτάς τὰς παρατηρήσεις, πάλιν διαφεύγει τῶν χειλέων σας ἡ μελαγχολικὴ ἐρώτησις: Ἀυτὴ εἶνε;

Τὶ συνέβη;

Τὶ συνέβη; Ἐρωτήσατε μᾶλλον τί δὲν συνέβη; Καὶ διὰ νὰ ἐνοήσητε καλῶς τὸ δεῦτερον τοῦτο, ἀποτάθητε εἰς τὸ βρασιλεῖον τῶν φυτῶν, εἰς τὸ βρασιλεῖον τῶν ζώων, εἰς ὑμᾶς αὐτούς, διὰ νὰ πεισθῆτε τί συμβαίνει, ἔταν ἀνάγκη τις δὲν ἐκπληροῦται, ἔταν τοῦ ἀνθρώπου αἰ ρίζαι δὲν βλέπουν νερόν, ἔταν τὰ ἐνὸνδρα μείνουν ἔξω τοῦ πελάγους, ἔταν τὰ μικρὰ χελιδόνια ἀποσπασθῶν τοῦ θάλασσος τῆς μητρὸς των, ἔταν τὸ νεογέννητον τὸ ὠδηγήσωσιν εἰς τὸ Ἐκθετοτροπιεῖον, ἔταν ἀφήσωσι τὸ μικρὸν πῦκον νὰ τὸ φάγη ἡ κάμψη, ἔταν ρίψητε ἐντὸς σκοτεινοῦ ὑπογείου ἀνθρώπου τινος ὑπαρξίν, ἔταν στερήσωσι τὸ βρέφος τοῦ μητρικοῦ γαλακτος, ἔταν ἀφήσωσι τὴν γαρδένιαν εἰς τὴν πυρὴν τοῦ βορρᾶ, ἔταν ρίψητε τὸν πυρέσσοντα ἐντὸς ἀτμοσφαιρᾶς 35 βαθμῶν θερμοκρασίας.

Τοιοῦτό τι συνέβη εἰς τὴν κόρην, ἣν συνηντήσατε καθ' ἑδὸν καὶ κατὰ τῆς ὁποίας ἐρρίψατε τὸ φροβώτερον ἐναντίον τῆς νεότητος καὶ τῆς ὑπάρξεώς της ἀνάθεμα: Ἀυτὴ εἶνε: Ἡ κόρη τὴν ὁποίαν ἡ φύσις ἐπλασεν, ὡς ἡ ζωγράφος ἡ ὁ γλύπτης τὴν εἰκόνα ἡ τὸ ἀγαλμᾶ του, τελείαν, ἀρτίαν, ὑπερέξον, οὐχὶ χάριν αὐτῆς καὶ μόνος, ἀλλὰ διὰ νὰ εὕρη τὸν σύντροπον τῆς εὐμορφίης της καὶ τῆς καρδίης της, νὰ μοιρασθῆ μετ' αὐτοῦ τὰ κάλλη της καὶ τὰ χρώματά της, καὶ τῆς ὠμορφιάς της, καὶ τῆς χαρᾶς της, καὶ εἰς τὸ μοῖρασμα αὐτὸ γεννηθῆ ἔρωσι, ὁ ὁποῖος θὰ πῆ ἄρμονία ψυχῶν, ἰσορροπία σωμάτων, ἐξουδετέρωσις ὑμῶν, ἀναφυγὴ αἰσθημάτων, καὶ ἀπὸ τὸν ἔρωτα αὐτὸν, καὶ ἀπὸ τὴν ἀρμονίαν αὐτὴν, φυτρώσουν ἀνθοὶ, φυτρώσουν κερποὶ—παιδιῶν, παιδιῶν, παιδιῶν— ἡ κόρη αὐτῆ, ἡ ἀπὸ ἐγωῖσμον ἰδικόν της— καὶ καλὰ ἔπαθε τότε— ἡ ἀπὸ ἐμπορικᾶς σκέψεις τῶν γονέων της— ὑπὸς εἶνε θῦμα— ἐκράτησε τὰ κάλλη διὰ τὸν ἑαυτὸν της, καὶ ἔγιναν τὰ κάλλη αὐτὰ ὅ,τι γίνεται αὐτὸς ὁ χρυσὸς εἰς τὸ κεμερί ἡ τὸ χῶμα φιλαργύρου. Ἐχασαν τὴν λάμψιν των, ἐκίτρινισαν. Ἰδοὺ τί συνέβη. Ἡ κόρη εἶνε ἐν ἀγάμῳ.

Ἐπρεπε νὰ εὕρη νυμφίον ἀπὸ τοῦ δεκάτου ἔκτου ἔτους, ὅτε ἡδὴ ἦτο εὐχμος καὶ ὠριμος καὶ γλυκερὰ ὡς Ἀττικὸς ροδίτης, ἀλλὰ περῆλθε τὸ ἔτος αὐτὸ καθ' ὃ ἦτο πλάσμα Ὀλλανδοῦ ζωγράφου, παρῆλθον καὶ δύο ἄλλα, καθ' ὃ ἦτο μορφή ραφαήλειος, καὶ περῆλθε καὶ τὸ 22ον ἔτος, καθ' ὃ ἤρχισε νὰ κλίνη εἰς τὴν σχολὴν τῶν πρώτων ζωγράφων τοῦ

μεσαιῶνος, καὶ ἤρχισε νὰ βλέπη πρὸ αὐτῆς νὰ μαζεύωνται φύλλα τοῦ φθινοπώρου καὶ ὁ νυμφίος δὲν εὐρέθη εἰσέτι καὶ ἡ νύμφη... παραδόξον, ἀπίστευτον, δὲν ἀνυπομονεῖ. Τὴν ὑποστηρίζουν αἱ περὶ τὴν τοαλέτταν μέριμναι, τῶν γεροντοπαλληκάρων αἱ σφαλὰὶ κολακίαι, τῆς μητρὸς αἱ μωραὶ ἐλπίδες, τοῦ πατρὸς αἱ ἀναίσθητοι πεποιθήσεις, τῶν δημοτικῶν αἱ ὑποποτοὶ συναναστροφαι.

Τὶ χάνεται κατὰ τὰ ἔτη αὐτά! Οἱ ἀδάμαντες μεταβάλλονται εἰς ἀνθρακῆς, ὁ χρυσὸς εἰς ὀρείχαλκον, οἱ σμάραγθοι εἰς θλασσόπετρας, τὰ τριαντάφυλλα εἰς λάχανα, ἡ ἐρυμνὴ σὰρξ εἰς μπομπούταν καὶ ἡ ἀληθινὴ καλλονὴ εἰς ψιμμουθιωμένην πλαγγόνα. Ποῦ πάνε οἱ θησαυροὶ αὐτοὶ; Τίς τοὺς κλέπτει; Τίς τοῦ; χαίρεται; Τίς τοὺς σφετερίζεται; Κάνει, κανεὶς δυστυχῶς. Τῶν ὑλιστῶν φιλοσόφων τὸ δόγμα ὅτι τίποτε δὲν χάνεται εἰς τὸ πλανητικὸν μας σύστημα, οὐδὲ ἡ ἐλαχίστη ἀτομὸς ὕλης, ἐδῶ δὲν ἐφαρμόζεται πλέον. Ἐδῶ γίνεται ἡ μεγαλειτέρα τῶν κακαστροφῶν ἀνευ τῆς μικροτέρας τῶν ὠφελειῶν. Ἐδῶ γίνεται θάνατος χωρὶς οὐδὲ σιώλης καὶ νὰ ὠφελῶνται. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει καὶ τὸ ἐγκλημα αὐτὸ—τῆς κλοπῆς, τοῦ σφετερισμοῦ—θὰ ἐν μίσητο ὑπὸ ἀμειλίχτοι τινος φιλοσόφου ἢ κοινωνικοῦ τινος οἰκονομολόγου ἱερώτερον, τῆς ἀνιέρου αὐτῆς καταστροφῆς καὶ φθορᾶς— ἠθασαυρῶν, οὐς χεῖρ ἀνθρωπυνὴ δὲν δύναται νὰ πλάσῃ, ἠθασαυρῶν, οὐς ἡ φύσις δωρεῖται καὶ δι' οὐς πολλακίς μία ὀλόκληρος γενεὰ, μία ὀλόκληρος κοινωνία ἐργάζονται.

Ὁ νομοδιδάσκαλος καὶ κοινωνικὸς φιλόσοφος Ἀκόλλης ἐχαρακτήρησε στρογγυλὰ καὶ καθαρὰ τὸν γάμον: ὅτι σκοπὸν ἔχει τὴν κανονικὴν σύζευξιν ἢ τῶν δύο φύλων, ὅπως δι' αὐτῆς ἐπιτευχθῆ, ἐάν ἢ τοῦτο εἶνε δυνατόν, ἡ τεκνογονία». Ἐθετο πρώτιστον σκοπὸν τὸ πρῶτον καὶ ὡς δεῦτερον σκοπὸν τὸ δεῦτερον. Ὁ αὐτὸς, ἐν ὠραῖς νηφαλιωτέρας καὶ ποιητικωτέρας, ἔγραψεν ὅτι ὁ γάμος εἶνε «βίος εἰς τὸν ὁποῖον ἀνὴρ καὶ γυνὴ συζευγνύουσιν ὅλην τὴν εὐαισθησίαν των, ὅλην τὸ πνεῦμα των, ὅλην τὴν θέλησιν των, διὰ νὰ ἀναπτύξωσιν ἑαυτούς ὁ εἰς διὰ τοῦ ἄλλου, ὑποστηρίζομενον τοῦ ἐνὸς ἐπὶ τοῦ ἄλλου». Καὶ ὁ Πλάτων, ὅστις ἐπίστευεν ὅτι κατ' ἀρχὰς ὁ ἀνθρώπος ἦεν ἐν ἑαυτῷ καὶ τὰ δύο φύλα, ἐπίστευεν ὅτι μόνον διὰ τοῦ γάμου καὶ τοῦ ἔρωτος ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν ἀρχαίαν, εἰς τὴν τελείαν ἡμῶν φύσιν.

Ἄλλ' ὁ γάμος—ὅ,τι καὶ ἀν εἶπωσιν εἰ θεολόγοι, οἱ κοινωνιολόγοι, οἱ λευκόσχοιφοὶ οἰκοκυραῖοι, οἱ συλλογισμένοι πατέρες, αἱ ἀσυλλόγιστοι μητέρες, αἱ γαλλίζουσαι καὶ πιανίζουσαι γηραιαὶ δεσποινίδες, αἱ ἀπὸ τῶν μυρεψείων καὶ τῆς Λιζιέ ἀναμένουσαι τὸ χρῶμά των καὶ τὸ στῆθός των, ὁ γάμος θέλει ἔρωτα καὶ ὁ ἔρωσι θέλει εὐμορφίαν καὶ ἡ εὐμορφία θέλει νεότητα.

Καὶ ἰδοὺ τὸ ζήτημα τὸ κοινωνικόν, ὅπερ προβάλλομεν σήμερον, κυριῶς πρὸ τῶν πατέρων καὶ τῶν

μητέρων, κυριῶς διὰ τὰς Ἀθήνας καὶ τὰς ἄλλας μεγάλας πόλεις μας, διότι εὐτυχῶς εἰς τὰ χωρία ὁ ἐν ὑπαίθρῳ βίος καὶ τὸ ἔθιμον τῆς ἀπεργωγῆς καθιστῶσι τοὺς χωρικοὺς καὶ τὰς χωρικὰς μας κατόχους πολὺ περισσοτέρων γνώσεων φυσιολογίας ἀπὸ τοὺς ἀστούς καὶ τὰς ἀστάς μας. Ἰδοὺ τὸ ζήτημα τὸ κοινωνικόν, διακρυσταλλούμενον εἰς μίαν καὶ μόνην ἐρώτησιν:

Τί τῆς φυλάτε;

Τὶ τὰς φυλάττετε τὰς θυγατέρας σας καὶ δὲν τὰς ἐκδίδετε εἰς γάμον, ὅταν αὐταὶ δι' ὄλων τῶν χρωμάτων τῶν πρεῶν των, δι' ὄλων τῶν ἀστραπῶν τῶν ὀφθαλμῶν των, δι' ὄλης τῆς πορφύρας τῶν χειλέων των, δι' ὄλων τῶν πόρων τοῦ ὄργανισμοῦ των, δι' ὄλου τοῦ ἀρώματος τοῦ κάλλους αὐτῶν σὰς φωνάζουν: Ἔμεθα ὠραῖαι γάμου, τὸ ὁποῖον θὰ πῆ εἰς τὴν γλώσσάν μας, εἴμεθα ὠριμαὶ διὰ γάμον. Ἐὰν δὲν ἐνοήσητε αὐτὴν τὴν μουσικὴν, ἡ τις μετὰ τὸ δέκατον ἔκτον ἔτος χιργαλίζει τὰς ἀκοάς σας, ἐλαφρὰ, ἠδονικὴ, μεθυστικὴ, μετὰ τὸ δέκατον ὄγδοον θὰ ἐνωτισθῆτε ἄλλην μουσικὴν, βρεῖαν, βραβείαν, μελαγχολικὴν, σχεδὸν λυπητερὴν: Δὲν μᾶς βλέπετε; χάνομεν, πατέρα, τὴν δροσιὰ μας, χάνομεν, πατέρα, τὴν χαρὰν μας, δὲν γελῶμεν ὅπως πρῶτα, δὲν χοροπηδῶμεν ὅπως πρῶτα, δὲν εἴμεθα αἱ ἴδιαι, ξέπεφτομεν, πατέρα, καὶ... τυραννοῦμεθα πολὺ, μὰ πολὺ, πολὺ, πολὺ». Καὶ ἀν δὲν ἐνοήσητε καὶ αὐτὴν τὴν δευτέραν μουσικὴν, ὦ! τότε, μετὰ τὸ εἰκοστὸν, μετὰ τὸ εἰκοστὸν τέταρτον, σπεύσατε νὰ ἐγκαταλείψητε τὰς οἰκίας σας καὶ πάρετέ τας μαζὺ σας νὰ φύγετε εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἀρχίζει ἄλλη μουσικὴ, ἀρχίζει τὸ μοιρολόγι. Καὶ τότε οἶαί! εἰς τὸ σπῆτι ἐκείνο. Καὶ ἡ ζωὴ καὶ ἡ χαρὰ ἐφυγον, ὡς φεύγουν τὰ χελιδόνια τὸ καλοκαίρι καὶ ἐπὶ τῆς στέγης πλανῶνται καὶ πετοῦν καρκαῆζαι, κορῶναι, κοράκια.

Καὶ πάλιν σὰς ἐρωτῶμεν:

Τί τῆς φυλάτε;

Διὰ νὰ μεγαλώσουν; Εἶνε πρὸς ζημίαν τοῦ ἔρωτος, πρὸς ζημίαν τοῦ γάμου. Διὰ νὰ φρονιμῶσιν; Ἀπεδείχθη πλέον ὑπὸ τῆς καθημερινῆς πείρας ὅτι δεκαεπταετὶς ἐγγαμὸς ἔχει πολὺ περισσοτέρον νοῦν ἀπὸ εἰκοσιτετραετίδα ἢ καὶ τριακοντούτιδα γεροντοκόρη. Διὰ νὰ πλουτίσητε σεις; Ἐντὸς δύο ἢ τεσσάρων ἔτων, κατὰ ἐννενηκοντα τοῖς ἑκατὸν, παρουσίαι δὲν σχηματίζονται. Διὰ νὰ εὕρητε καλλίτερον γαμβρόν; Μωρία! Ὅλοι οἱ δυνατοὶ γαμβροὶ εἶνε ὑπὸ τὴν διαθήσιν σας: ἐκλέξατε. Ἡ ἀφετε νὰ ἐκλέξη ἡ κόρη σας καὶ νὰ ἐγαρῖνητε σεις. Ἡ κλείστε τὰ μᾶτια σας καὶ πάρετε τὸν πρῶτον ποῦ θὰ πέσῃ σ' τὰ χεῖρια σας καὶ κἀμετέ τον γαμβρόν.

Ἄλλὰ πύστατε ἐγκληματοῦντες πρὸς ὑμᾶς αὐτούς, παρασκευάζοντες πικρίας καὶ δυστυχίας διὰ τὸ γῆρᾶ σας. Πύστατε ἐγκληματοῦντες πρὸς τὰ θυγά-

τριά σας, ὑπνίνοντες διὰ τῶν ἰδίων χειλέων σας τὴν ἀπειπίσιαν των καὶ τὴν πρόωρον παρακμὴν των. Πύστατε ἐγκληματοῦντες πρὸς τὴν κοινωνίαν ἣν ἀδικοῦν καὶ διαφθείρουσιν οἱ βραδεῖ: γάμοι. Πύστατε ἐγκληματοῦντες πρὸς τὴν φυλὴν σας, ἣν ἐξασθενίζουσι καὶ ἐξευτελίζουσι οἱ μεταξὺ ἐξηγνημένων γάμοι. Πύστατε ἐγκληματοῦντες πρὸς τὸν Θεὸν αὐτὸν, ὅστις διὰ τοῦτο ἐπλασε τὴν Εὐάν, διὰ νὰ εἶνε ὁ σύντροφος τοῦ Ἀδάμ. Ἄνευ αὐτοῦ δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἐκείνη!

Φιλοπόδοτος

Η ΟΔΑΛΙΣΚΗ

Τῷ κυρίῳ Δ. Βικέλα

Κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος τὰ μαθήματα τῆς τάξεως τῶν τελειοφίτων ἐν τῇ Μεγάλῃ τοῦ Γένους Σχολῇ ἐτελείωναν τὴν 2αν μ. μ. καθ' ἐκάστην Πέμπτην.

Ἡ Σχολὴ τοῦ Γένους διατέλει ἀκόμη ἐν Φαναρῖῳ, εἰς τὸ ἀπέναντι τοῦ Πατριαρχικοῦ ναοῦ ἐτοιμόροπον κτίριον, ὅταν δὲ οἱ μαθηταὶ μιᾶς τάξεως κατέβηκιν τὴν κλίμακα διὰ ν' ἀπέλθωσιν, ἐνόμιζέ τις, ὅτι ὅλον τὸ οἰκοδόμημα ἐμελλε νὰ κρημνισθῆ.

Μίαν Πέμπτην λοιπὸν, οἱ μαθηταὶ τῶν ἐπιλοίπων τάξεων, ἀπησχολημένοι εἰς τὰ μαθήματά των, ἐνόησαν, ἐκ τοῦ ἐξικίφνης ἐπελθόντος σεισμοῦ, ὅτι ἡ ταξὶς τῶν τελειοφίτων ἐτελείωσε τὰ μαθήματά της καὶ ἀπῆρχετο.

Καὶ πράγματι, νεανίαι πασῶν τῶν ἡλικιῶν καὶ τῶν τύπων, ὑψηλοὶ ἢ βραχύσωμοι, ἰσχυροὶ ἢ εὐτραφεῖς, μελαγχροῖοι ἢ ξανθοὶ, θορυβῶδεις ἢ σοβαροὶ, ἐξήρχοντο τῆς μεγάλης θύρας, διευθυνόμενοι ἄλλοι πρὸς τὰ δεξιὰ καὶ ἄλλοι ἀντιθέτως.

Δύο ἐξ αὐτῶν, βαινόντες πλησίον ὁ εἰς τοῦ ἄλλου, διεθυθύνθησαν πρὸς τὴν ὑδὸν τοῦ Δζιβάλῃ, ἐφαίνοντο δὲ στενωῶς συνδεδεμένοι. Ὁ εἰς ἦτο εἰκοσιτριῶν περίπου ἔτων, μὲ βραχὺ καστανόχρου γένειον, μὲ ἦθος προῶρως ἐμβριθές, κρατῶν δύο τόμους βιβλίων ἐν τῇ ἀριστερᾷ καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς ἀλεξιβρόχιον, μεταβαίνων δὲ καθ' ἐκάστην πεζῇ εἰς ἀπόκεντρον μέρος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὅπου ὁ ἀδελφός του, ἀποκατεστημένος ὢν, τῷ ἐχορήγει δωρεὰν κἀτάλυμα καὶ τροφήν. Κατήγετο ἐκ χωρίου τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ ἦτο προωρισμένος νὰ γίνῃ διδάσκαλος εἰς τὴν πατρίδα τοῦ ἐκαλεῖτο Ἀθανάσιος.

Ὁ ἄλλος ἦτο μόλις δεκαοκταετής: εἰς τῶν μικροτέρων τῆς μεγάλης τάξεως. Ξανθός, ροδόχρους, ζωηρός, αἰγιελεὺς, μὲ λεπτὸν ἀρτιγέννητον χνοῦν ἐπὶ τῶν κροτάφων, σταλεὶς ὑπὸ τῶν γονέων του ἐκ Σαῦρνης μὲ χίλια μόνον φράγκα ἐτήσιον μίσθωμα, μὲ πολλὰς ὅμως παραγγελίας, ὢν ἡ κυριώτερα ἦτο ἡ ἀπόκτησις τοῦ διπλώματος. Ὁρεῖλομεν νὰ δημολογήσωμεν, ὅτι καίτοι εὐφυὴς καὶ ἀγχίνους, ἦτο ὅμως ὀλίγον κωθρός καὶ ὄνειροπόλος, ἠρέσκετο δὲ

μάλλον νὰ σπουδάξῃ γυμναστικὴν καὶ σφαιριστήριον ἢ νὰ ἀποστηθίσῃ στίχους τοῦ Σοφοκλέους καὶ κανόνες τῆς ἡμερικῆς γραμματικῆς ἄλλ' ἀκριβῶς δι' αὐτὸ τοῦτο καὶ ἀγαπητὸς τοῖς παῖσι, φίλος δ' ἐπιστήθιος καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀθανάσιου. Ὀνομάζετο Στέφανος.

Οἱ δύο φίλοι ἐβάδιζον πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Καθ' ὁδὸν ὁ Στέφανος ἔλεγε μυριάς ἀσυνκρότητους εὐφυολογίας, τὰ ὁποῖα ὁ Ἀθανάσιος ὑπεδέχετο μετὰ σιωπηλῆς σοβαρότητος.

Ἐφθασαν μετ' ὀλίγον πλησίον τῆς πύλης τοῦ «Πετρῆ» ὅπου ὑπάρχει ἀκόμη τὸ οἶκημα τῆς λέσχης «Μνημοσύνης» ἢ «Μνημοσύνη» τότε ἤκαμαν. Ἐπὶ τῆς ἐξωθύρας αὐτῆς εἶδον κολλημένον τετραγώνον τεμάχιον χάρτου, ἔχον ἐξ γραμμῶν, ὧν αἱ ἡμίσειαι ἐντυποι καὶ αἱ λοιπῆς χειρόγραφοι. Κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν ἐπληθίσαντες καὶ ἀνέγνωσαν :

Δ η μ ό σ ι α ι Δ ι α λ έ ξ ε ι ς

«Τὴν ἐσπέραν τῆς σήμερον Πέμπτης 11) 23 Ἀπριλίου περὶ ὧραν 8 μ. μ. ὁ κατήγητῆς Κύριος» Κερασιδῆς ποιήσεται διάλεξιν ὑπὸ τὸν τίτλον : «Φιλοσοφικά τινὰ συμπεράσματα ἐπὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν Σταυροφοριῶν καὶ ἰδίᾳ περὶ τῆς ἀΖ'. Σταυροφορίας.»

— Ὁρατὸν θὰ εἶνε ἀπόψε τὸ μάθημα, εἶπεν ἀμέσως ὁ Ἀθανάσιος ἔρχεσθαι ;

— Ἄν θέλῃς, διατί ὄχι ; μαλονότι θὰ προτιμούσα νὰ διαβάσω κἀτι τι μόνος μου.

— Τί λέγεις ἀδελφέ ; Ἡξέυρεις πόσον ἐνδιαφέρουσα αὐτῆς ἱστορίας εἶνε αἱ Σταυροφορίαι καὶ ὁποῖα συμπεράσματα δύναται νὰ ἐξελθῆσιν εἰς εὐγλωττος καὶ σοφῆς ἱστορικῆς ὡς τὸν Κερασιδῆν ;

— Πάλιν τὰ ἴδια ! Σὲ τὸ εἶπον, φίλε μου, ἐκ τὸν φράξ : ὁ σοφώτερος ὅλων τῶν σοφῶν εἶνε ὁ Βασιλειάδης, ὅταν λέγῃ :

Ἐρρέτω γερόντων ἡ φιλοσοφία,
Ἐρρέτω μελέτη καὶ βίατος σπουδῆς !
Ἀλήθεια μόνη : γυνὴ εὐειδῆς !
— Τὰ ἄλλα βλακεία. —

— Τότε λοιπὸν τί πηγαίνεις κ' ἔρχεσαι καθ' ἐκάστην ;

— Ξεύρω κ' ἐγὼ ! Διότι οἱ γονεῖς μου καὶ καλὰ καὶ σάνει, θέλουν νὰ προσθέσουν εἰς τὰ φυσικὰ προσόντα μου καὶ ἐν ἐπίκτητον : τὸ δίπλωμα, ἀπέντησε μεδιῶν ὁ Στέφανος.

— Παῦσε, ἀδελφέ, παῦσε ! δὲν ἤξεύρω πότε θ' ἀλλάξῃς αὐτὰς τὰς ἰδέας.

Οὕτω δ' ἐξήκολούθουντες διήλθον τὴν εἰρεῖαν ὁδὸν τοῦ Ἀζ'βελῆ, ὅταν δ' ἐφθασαν εἰς τὸ τέλος αὐτῆς, ἐκ συνηθείας ἐκαμψαν, εἰσῆλθον διὰ τῆς ἀρχαίας Βυζαντινῆς πύλης εἰς ἐσωτερικὴν ὁδὸν ὅπως ἐξήκολούθησιν τὸν δρόμον τῶν, διὰ μέσου τῶν ἡσυχῶν καὶ σιωπηλῶν ὁθωμανικῶν συνοικιῶν, ἀποφεύγοντες οὕτω τὴν τύρβην τῆς ἐξωτερικῆς κεντρικῆς ὁδοῦ. Ἀμερὶμνος δὲ βαδίζοντες, ἐφθασαν

μέχρι τοῦ τεμένους, ὅπου εὔρισκεται ἀπέναντι τοῦ μεγάρου ἐνὸς ἰσχυροῦ βέη. Ἡ ὁδὸς ἦτο ἐρήμη ἀπὸ ἀκρου εἰς ἀκρον, εὐδαμοῦ δὲ ἠκούετο ὁ ἐλάχιστος θόρυβος, ὅταν αἴρνης ἐξ ἡμιανοίκτου μικρᾶς θύρας τοῦ μεγάρου, χαριστάτη καὶ κομψῆ χανούμισσα, φέρουσα ἐπὶ κεφαλῆς διαφανῆ πέπλον, ἀτημελῶς ἐρριμένον, διήλθε προ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν δύο φίλων ὡς σὺλρις καὶ εἰσῆλθεν εἰς τοῦ τεμένους τὸν αὐλόγυρον. Οἱ συμμαθηταὶ αὐτομάτως ἐστάθησαν. Ὁ Στέφανος μάλιστα, ἐκλαβὼν τοῦτο ὡς συνθηματικὴν πρόσκλησιν, εἶδε περίξ αὐτοῦ καὶ ἐμελλε νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὸ τεμένος, ὅτε ὁ Ἀθανάσιος κρατῶν αὐτὸν ἐκ τοῦ βραχίονος.

— Για ποῦ ; τὸν εἶπε, με ὑποτρέμουσαν φωνῆν.
— Δὲν βλέπεις, ἀδελφέ, ὡμορφιά ! ποῦ θὰ τὴν ξανακίρω τέτοια τύχη ;

— Τρελλὸς εἶσαι ; !... Πάμε, φίλε μου, τὸν δρόμον μας καὶ μὴν τρέχῃς εἰς τὸ πετσόκοπημα μὲ κλειστὸς ὀφθαλμοῦς.

Καὶ τὸν ἔσυρε σχεδὸν διὰ τῆς βίας, ἀλλ' ὁ Στέφανος ἐμερμήριζε σωρὸν ἀκαταλήπτων δικαιολογησῶν, ἀνὰ πᾶν δὲ βῆμα ἐστρέφετο καὶ ἐβλεπὼν ὀπισθεν τοῦ. Αἴρνης, λέγει πρὸς τὸν σύντροφόν του :

— Για ἰδέ ! για ἰδέ !

Καὶ ἀμφότεροι στραφέντες, εἶδον τὴν νεαρὰν χανοῦμισσιν, ἡμικρυπτομένην ἐνδοθεν τῆς ἐξωθύρας τοῦ αὐλόγυρου, ὡς ἀποκαλύπτῃ ὠραιοτάτην Κιρκασιανὴν κεφαλὴν καὶ νὰ νεύῃ πρὸς αὐτοὺς : φέρουσα δὲ τὴν μίαν τῶν κονδυλωτῶν αὐτῆς χειρῶν εἰς τὸ ροδόχρον στόμα της, νὰ πέμπῃ πρὸς αὐτοὺς ἀλληπακλληλα περιπαθῆ φιλήματα.

— Τὰ βλέπεις ; τὰ βλέπεις, δάσκαλε ; ... εἶπε μετ' ἀδημονίας σταθεῖς καὶ πάλιν ὁ Στέφανος : Ὅταν δυσηρεστεῖτο, αὐτὸ τὸ ἐπάνωμον εἶδεν εἰς τὸν σύντροφόν του.

— Τί νὰ ἰδῶ ; Ποῖος ἠξέυρει τί τρελλοῦται ὀδαλίση εἶνε, ἡ ὁποία εὔρε τὴν εὐκαιρίαν νὰ διασκεδάσῃ ὀλίγον μὲ τὴν ἀπειρίαν μας διὰ νὰ μᾶς εἰρωνευθῇ. Ἐλα, ἐμπρός, περιπάτει.

— Ὅδαλίση ! Ὅδαλίση ! Τὴν ἠδονὰς ἐγκρύπτει τὸ ὄνομα μόνον ! ὁποῖα ποιήσεις, ὁποῖον εἰδύλλιον, ὁποῖα μαγεῖα ! Σὲ ὑπενομιλεῖ τὰ Ἀνατολικά τοῦ Οὐγγῶ, τὰ ποιήματα τοῦ Βζλαωρίτου, τὰ παραμύθια τῆς Χαλιμάς. Εἶδες ὅμως, φίλε μου, τί πρόσωπον, τί στόμα, τί πρόσκλησις ; Ὡ ! ἂν μὲ ἄρηνες, ὡς τὴν θὰ εἶχα δρέψῃ ἐν δροσερώτατον καὶ μοσχόβολον φίλημα ἀπὸ τὰ χεῖλη της.

— Ἐ ! καὶ τί βγαίνει μὲ ἐν φίλημα.
— Ἐλα δὲ, λησμονεῖς τὸν Θεοκρίτον σου ;
«Ἐστὶ καὶ ἐν κενεοῖς : φιλάμασιν ἀδελφίς.»
— Βλέπω πὼς ἡ Ὅδαλίση σε κάμνει καὶ σοφολογιώτατον ἰδοὺ ἡ καλλιτέρα σου ἐξ αὐτῆς ὠρέλεια.

— Ξεύρεις τί λέγω : Τὸ βράδυ, ὅταν θὰ ὑπάγωμεν εἰς τὴν Λέσχην διὰ τὰς Σταυροφορίας σου, νὰ περᾶσωμεν καὶ πάλιν ἀπ' ἐδῶ. Ἐκεῖνα τὰ νεύματα τῆς κεφαλῆς ἐσήμαναν συνέντευξιν διὰ τὸ βράδυ.

— Μήπως κ' ἔχασες τὸν νοῦν σου ; Τοιᾶντα ἴστο-

ρίαι μὲ συμβαίνουσαν συχνὰ καὶ ὅμως ποτὲ δὲν τὰς λαμβάνω ὑπὸ σπουδαίαν ἐποψιν.

Τοιοῦτοτρόπως συνδιαλεγόμενοι, ἐφθασαν εἰς μέρος ὁπότε ἐξῆλθον καὶ πάλιν εἰς τὴν κεντρικὴν ὁδὸν, μετ' ὀλίγον δὲ ἦσαν πλησίον τοῦ Γενῆ-Δζαμη, ὅπου ἐμελλον νὰ χωρισθῶσιν ὁ Ἀθανάσιος κτωκαί ἀπτώτέρω ὁ δὲ Στέφανος εἶχε δωμάτιον ἐκεῖ πλησίον ἐν ᾧ ἔμενε μεθ' ἐνὸς ἐξαδέλφου του, φοιτητοῦ ἐν τῇ Σχολῇ τῆς Ἰατρικῆς.

— Λοιπὸν θὰ με περιμένῃς ; ἠρώτησεν ὁ Ἀθανάσιος.

— Ἀκοῦς ἐκεῖ ; Μετ' ἀνυπομονησίας. Εἰς τὰς ἐπτὰ πρῶγον μετὰ τὸν ἐξαδέλφόν μου εἰς τὰς ἐπτάμισυ λοιπὸν θὰ ἦμαι ἐοίμος.

Δέκα λεπτά παρῆλθον ἀπὸ τῆς ἐβδόμης καὶ ἡμισείας καὶ ὁ Ἀθανάσιος δὲν ἔφαινετο. Ὁ Στέφανος ἀνυπομονῶν ἐβάδιζεν ἐν τῷ δωμάτιῳ του, ἀγνοῶν ποῦ ν' ἀποδώσῃ τὴν ἀργοπορίαν τοῦ φίλου του. Ἐνῶ δὲ ἤρχιζε νὰ κάμῃ μυριάς σκέψεις, ὅτε μὲν ὑποφιαζόμενος τὸν φίλον του, ὃ ἐδὲ ἀπορριζῶν νὰ διακινδυνεύσῃ μόνος του, ἐφάνη ὁ Ἀθανάσιος, φορέσας καὶ χονδρὸν ἱπενδύτην, διὰ νὰ προφυλαχθῆ ἀπὸ τὴν δρόσον τῆς νυκτός.

— Ἐτοιμος εἶσαι ;

— Σὲ περιμένω ἀδελφέ ἀπὸ ἡμισείας ὥρας δὲν θὰ προφθάσωμεν τὴν ἐναρξιν τῆς διαλέξεως.

— Ἐμπρός λοιπὸν.

Καὶ ἐξῆλθον ἀμφότεροι βαδίζοντες ἐπὶ τῆς εὐθείας ὁδοῦ. Ἡ δρόσος τῆς νυκτός ἦτο ἐπισιθητῆ, τὸ κάθυρον καὶ βροβορώδες λιθόστρωτον ἀπύστροπεν ἐκ τῆς λάμψεως τῆς σελήνης, ἧτις ὦρον καὶ διαυγῆς, ὡς σελήνη τοῦ Ἀπριλίου, ἐπεσκιαζέτο ἐνίοτε ὑπὸ τῶν διαφανῶν νεφιδίων, ἅτινα ἐκυλίντο μετὰ σπουδῆς ἐπὶ τοῦ στερεώματος ὅταν ἐφθασαν εἰς τὸ μέρος ὁπότε συνήθως ἐκκλυποῦν διὰ νὰ μεταβῶσιν ἐνδοθεν, ὁ Στέφανος διευθύνθη πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν ὁδὸν.

— Ποῦ πηγαίνεις ;

— Ἐ δὲν θὰ πηγαίνωμεν ἀπὸ μέσα ;

— Δὲν βλέπω τὸν λόγον, τὴν ὥραν ταύτην ὁ δρόμος ἐκεῖνος εἶνε ἐπικίνδυνος, ἐνῶ ἡ κεντρικὴ ὁδὸς εἶνε ἡσυχος καὶ ἀσφαλῆς. Ἡ θέλεις νὰ μᾶς γεννηθῆ κανὲν ζήτημα μὲ κανένα φανατικὸν Τούρκον ;

— Οὐφ ἀδελφέ ! πολὺ δεῖλός εἶσαι. Πηγαίνωμεν ἀπ' ἐδῶ σὲ λέγω. Τίς οἶδε ! ἴσως ἡ Ὅδαλίση τὴν ὁποῖαν εἶδομεν μᾶς περιμένει, καὶ θὰ μᾶς περιμένῃ ἀρρέπτικως, ἐγὼ ἐνόησα καλῶς τὸ νεῦμα της.

— Φαίνεται ὅτι ἔχασες ὅλος διόλου τὸν νοῦν σου, ἢ θὰ σε τρώγῃ ἡ ράχης σου Ἀγνοεῖς ὅτι πολλὰκις μὲ τοιαῦτα τεχνάσματα, πολλοὶ ἀπληθύνας, παρεσύρθησαν καὶ κατόπιν ἂν μὲν ἐσώθησαν εἶχαν τὸν βραχίονα σπασμένον ἢ τὴν κεφαλὴν μολωτισμένην, ἂν δὲ πάλιν ἐπέπασαν εἰς ἐνεδραν, οὐδὲ λόγος πλέον ἐγένετο περὶ αὐτῶν ; Πάμε, φίλε μου, τὸν δρόμον μας καὶ μὴν χάνωμεν τὴν ὥραν ἐπὶ ματαίῳ.

— Εἶμαι πολὺ μετανοημένος ποῦ ἦλθα μαζὺ σου. Ἀλλ' ὁ Ἀθανάσιος καίτοι δυσηρεστημένον, τὸν ἔλαβεν ἐκ τοῦ βραχίονος, τὸν ἔσυρεν, ἐξήκολού-

θησαν δὲ οὕτω τὴν εὐθεῖαν ὁδὸν καὶ καθ' ὅλον τὸν δρόμον διηγεῖτο εἰς αὐτὸν, πόσοι νέοι ἐγένοντο ὀματα τῆς ἀπερισκέψιας τῶν, πόσοι οἰκογένεια ἐκλαυσαν υἱούς, ὧν ἠγγόνουν τὸ τέλος, πόσοι δὲ Τούρκισσαι, ἀφῶ ἱκανοποίησαν στιγμιαίαν ἰδιοτροπίαν, ἐνέπηξαν κατόπιν τὴν μάχαιραν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ὀλιγοῦρου ἐραστοῦ τῶν. Ἐνῶ δὲ ἐξηκολούθει τὸν παραινέτικόν του, ἐφθασαν ἐνώπιον τῆς Λέσχης Μνημοσύνης.

Ἐπέρχόμενοι τὴν ἐξώθυραν, ἠννόησαν ἐκ τῆς ἐν τῷ ἐσωτερικῷ βασιλευούσης ἡσυχίας, ὅτι ἡ διάλεξις εἶχεν ἀρξίσαι. Καὶ πράγματι, ὡς ἐκ τῆς ἀργοπορίας ἐφθασαν παρακαίρως. Προχωρήσαντες εἰς τὴν ἰσόγειον αἴθουσαν, εἶδον αὐτὴν πλήρη κόσμου ἀκρομένου μετὰ προσοχῆς καὶ κατανύξεως, ὅπως πάντοτε ἐν τῇ ἀρχῇ, ἤκουσαν δὲ τὸν ῥήτορα ἀναγιγνώσκοντα βραδέως τὸ προσίμιον καὶ ἴνα μὴ διαταραχῶσι κανέναν, ἐκάθησαν παρὰ τὴν εἴσοδον.

Ἡ φωνὴ τοῦ ῥήτορος, σιγηλὴ μέχρι τοῦδε ἔλαβεν κέρως τὸν ἡχηρὸν καὶ στυγνὸν, ὡς ἡ ἐπιφωνήσις δὲ λάου καταπίοντος τὴν λείαν του, ἐτελείωσε τὸ προσίμιον οὕτω :

«Ὅταν λοιπὸν ἀναλογισθῶμεν τὴν ἠθικὴν κατὰ πτωσιν τῶν χριστιανῶν φρουδαρχῶν τοῦ ἐνδεκάτου αἵωνος, καὶ ἀναμνησθῶμεν τὰς βικιοπραγίας, ἠκτιώματας τῶν ἀτιθάστων ὁρῶν, αἰτινες ἐπλήρωσαν τὰς σελίδας τῆς ἱστορίας τοῦ μεσαιῶνος μὲ τὰ πέντε ἡμίσητα ὀνόματα τῶν Σελευκιδῶν, τῶν Ὀρτοσιδῶν, τῶν Φατιμιτιῶν καὶ τῶν Τουρκομάνων, ἀπὸ τῶν εἰσβολῶν τῶν ὁποῖων, ὡς ἀπὸ τῶν ἐγκάτων τοῦ Ταρτάρου ἀνεκύψαν ἐν τῷ πεδίῳ οἱ Νουραεδδίνου, οἱ Μοϊνεδδίνου, οἱ Σαλλαχεδδίνου καὶ οἱ Ζακισχάνου, ἀνακεφαλαιώσωμεν δὲ τόσον τὰ πρῶτα ἔργα, ὅσον καὶ τὰς ἀπανθρωπίας, ἃς ἐπὶ τῆς κατὰ συνέχειαν σταυροφορίας, διέπραξαν οἱ Γουθφραϊδοὶ, οἱ Βωδοῦνοὶ, οἱ Λεοντόκαρδοὶ Ριχάρδοι καὶ οἱ Κορνάρδοι Μουφεράτοιοι, ἀπεκδεχόμεθα κἀνεὶ τῆς ἐλαχίστης φειδοῦς, ὅτι αἱ σταυροφορίαι κἀκίται, ὑπῆρξεν ἡ φαγεδαυκὴ γάγγραινα τοῦ εὐφωτισμένου ἐν Συρίᾳ πολιτισμοῦ, ὅτι δὲ μοιροκρίως πλέον ἐπέπρωτο μετὰ τὰς πρώτας ἐξ τῆς εἰρήνης ἑβδόμη Σταυροφορία, περὶ τῆς ὁποίας ἰδίως θὰ εἰσαχθῶμεν τὴν φιλόμουσον ἀμύγητον.»

Τὸ ἀκροατήριον ἀνέπνευε διὰ μιᾶς, ὡς νὰ τῷ ἐπῆρξεν πυκνὸν φίματρον. Ἡ ἀναπνοὴ τοῦ ὀμοιάζε πρὸς τὸν ὑπόκωπον στεναγμὸν προκατακλυσματιοῦ κἀτὸς. Τὰ ριπίδια τῶν ἀκρῆθμων κυριῶν, ἤρχισαν ἀπὸ σπουδῆς νὰ κινῶνται, ἐδῶ κ' ἐκεῖ μερικαὶ ἐβήσαν. Συμμαθηταὶ τινες τῶν δύο φίλων ἐνευσαν αὐτοῖς νὰ μεταβῶσι πλησιέστερον, ἀλλ' αὐτοὶ ἐπροτίμησαν τὴν παρὰ τὴν θύραν θέσιν.

Ὁ ῥήτωρ, ἐπιφειληθεὶς τῆς μικρᾶς ἀναπαύσεως, ἐκένωτε τὸ ἐνώπιον αὐτοῦ ποτήριον ὕδατος, ἀπεικλήθη ἡχηρῶς, ἐστερέωσε τὰ δίοπτρα ἐπὶ τῆς ρίνας του, καὶ ἐπανήρξατο μετὰ φωνῆν ἐξυτέραν κατὰ ἐν ἡμίονον, τοῦ θέματος αὐτοῦ, ὡς ἐξῆς :

«Ἐν τέταρτον αἰῶνος καὶ ἡμίσεια δωδεκάς ἐτῶν, ἤτοι τριακοντα καὶ εἰς ὅλοι ἐνιαυτοὶ παρῆλθον ἀπὸ τῆς Σταυροφορίας ἐκείνης τῆς ἀποκαλουμέ-

νης έκτης, καθ' ἣν Φρειδερίκος ὁ Β'. τῆς Γερμανίας καίτοι θριαμβεύων, ἀπέτυχεν, ὡς ἀφορισθεῖς ὑπὸ τοῦ Πάπᾶ καὶ ἀπαξιώθει ὑπὸ τῶν χριστιανῶν τῆς Συρίας, ἀπηνῶς ἐκδιωχθέντων αὐτὸν, ὅτε πικρότερον ἐκείνου Ἐρρίκος ὁ Γ'. τῆς Ἀγγλίας, θεαλῆσας νὰ πράξῃ τι, ἀπεκρούσθη καὶ ἀπέτυχεν νέπιας. Ἄλλ' ἐν τῷ σκότει τούτῳ τῶν ἀποτυχιῶν ἀνακαίνεταί, ὡς πασιφανῆς δὲ, ὁ τότε πρῶτος ὕσον καὶ ἀνδρείος Λουδοβίκος ὁ Θ', ὅστις μετὰ πτῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, Ροβέρτου, Ἀλφόνσου καὶ Καρλόλου τῶν σιδηροφράκτων, ἀνέλαθε τὴν Ζ' ἐκστρατείαν, καὶ διελθὼν ἀτρόμητος τὸ ὕδωρ, τὴν Μεσόγειον, ἐπάτησε θηραλίως ἐπὶ τοῦ περὶ, τῆς «Αἰγύπτου!»

Τὸ τέλος τῆς φράσεως ταύτης, ἤρσεν εἰς τὸν Ἀθηνάσιον, ὅστις ἐστράφη πρὸς τὴν ὀπισθεν αὐτοῦ καθήμενον Στέφανον, ποιῶν νεύματα ἐπιδοκιμασίας· ἀλλ' ὁ Στέφανος ἔχασματό.

— Χασμουρίζεις, ἀδελφέ! χθὲς δὲν ἐκοιμήθηκες; δὲν ἀκούεις τί εὐφράδεια! τί ὠραῖαι εἰκόνες!

— Ἄς ἐλπίσωμεν, ὅτι βραδύτερον θὰ με συγκινήσουν περισσότερον αἱ σταυροφορίαι σου

Ὁ ρήτωρ ἐν τούτοις ἐξηκολούθει:

«Πῶς ἄλλως νὰ ὀνομάσωμεν τὸν Λουδοβίκον τοῦτον, τὸν καθαγιασάντα τὴν σκοπὸν τῶν ἱπποτικῶν ἐκείνων ἐκδρομῶν, τὸν ἐξαγνίσαντα τὰ μέσα τῆς κατακτητικῆς, τὸν κομίσαντα ἐν Αἰγύπτῳ, μετὰ τῆς μακροῦ σπάθης καὶ τὸ εἰρηνικὸν ἄροτρον, τὸν προστατεύσαντα τὰς τέχνας, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον; Πῶς ἄλλως ἢ ἅγιον; Δὲν εἶνε αὐτὸς ὁ κοιμηθεὶς ἐπὶ πτωμάτων, ὁ προσβληθεὶς ὑπὸ πανώλους, ὁ ἀντιπαρκαταχθεὶς μῆνος καθ' ἑξ ἡμαμελούκων, ὁ προδοθεὶς ὑπὸ ἀτίμου συντρόφου, ὁ ἐγκλεισθεὶς ἐν σκοτεινῷ δεσμωτηρίῳ, ὁ ὑποστάς πέμπαιγμούς, ὁ ἐπανακάμψας...

Ἐν τῷ μεταξύ ὅμως ὁ Στέφανος εἶχεν ἐξέλθει ἀπαρτήρητος. Βαδίσας ἐφ' ἱκανὴν, διηυθύνθη μηχανικῶς πρὸς τὴν θύραν, ἣτις ἔφερον εἰς τὴν ὀθωμανικὴν συνοικίαν. Ἡ δρόσος τῆς νυκτὸς τὸν ἐξωογῶναι καὶ τὸν ἐνεκαρδίωκε. Διελθὼν τὴν μεγάλην βυζαντινὴν θύραν, ἐξηκολούθησε τὸν πρὸς τὸ μέγαρον τῆς Ὀδαλίσκης δρόμον, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἔφθανε πλησίον αὐτοῦ.

Ἐστάθη εἰς ἀπόστασιν καὶ παρετήρησεν ἐταστικῶς τὰ παράθυρα· εἰς δύο μόνον τοῦ μεγάρου μέρη διεκρίνετο φῶς, τὸ λοιπὸν εἰκοδόμημα ἦτο βυθισμένον ἐν τῷ σκότει. Ἐν τῇ ἡδῶ οὐδὲ ψυχὴ ζωσα ἐφαίνετο, ἠκούοντο δὲ μόνον ἐνιαχοῦ αἱ ὕλακαί τῶν ἐν τῇ συνοικίᾳ κυνῶν.

Ἐνῶ ὁ Στέφανος διανοεῖτο τί νὰ πράξῃ, αἰφνης ἡ μικρὰ τοῦ μεγάρου θύρα ἤνοιξεν, ἐν τῷ φωτὶ δὲ τῆς σελήνης διέκρινε κεφαλὴν λευκοπέπλον παρατηρούσαν ἔνθεν κακίθην. Ὁ Στέφανος ἔσχε τὸ θάρρος νὰ προχωρήσῃ πρὸς τὸ φωτεινὸν μέρος τοῦ δρόμου, οὕτως ὥστε, ἡ κεφαλὴ νὰ τὸν ἴδῃ. Τῷ ἐφάνη τότε ὅτι λεπτοφυῆς χεὶρ τῷ ἔκαυσε νεῦμα. Ἐν ταῦτῳ δὲ διωλίσθησεν ἐξω τῆς θύρας ὄν τι, ἔχον τὸ σχῆμα νεαρῆς γυναίκος, τὸ ὁποῖον ἐπροχώρησε μετ' ἐπιφυλάξεως πρὸς τὸ τέμενος.

Ὁ Στέφανος ἠγνόει τί νὰ πράξῃ, ὅτε ἡ γυνή, σταθεῖσα ὑπὸ τὴν ἐξώθυραν τοῦ τέμενος, ἀπεκάλυψεν ὀλίγον τὴν ἐφαλὴν αὐτῆς καὶ ἐπανελάθε τὰ αὐτὰ νεύματα, ἀτινα, καὶ ἐν πλήρει ἡμέρᾳ εἶδεν ὁ Στέφανος, οὗτος δὲ, τολμηρότερος γενόμενος, ἐπροχώρησεν, ἀναγνωρίσας ὅτι ἦτο ἡ ἴδια περικαλλῆς ὀδαλίσκη.

Ὁ Στέφανος ἐγνώριζε καλῶς τὴν τουρκικὴν ἄμα λοιπὸν ἐπλησίασε πρὸς αὐτὴν, ἐνθαρρυνθεὶς ἐκ τῶν τακερῶν βλεμμάτων καὶ τῶν προκλητικῶν στάσεων τῆς, ἤρξατο νὰ τῇ λέγῃ μετ' ἐπιδοκίμου φωνῆν:

— Ψυχὴ μου! εἶμαι ὁ εὐτυχέστερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου. Ἄφου δὲ ἐμὲ περιφρονεῖς πάντα κίνδυνον, διατάξαι καὶ θυσιαζῶ τῶρα τὴν ζωὴν μου εἰς τοὺς πόδας σου. Οὐρὶ τοῦ Παραδείσου, πῶς σὲ λέγου;

— Σιωπὴ! ὁμίλει σιγαλωτέρων· τί σὲ χρειάζεται τὸ ὄνομά μου; Ἐλα ἀπ' ἐδῶ, ἀκολουθεῖ με καὶ βιάζει προσεκτικῶς ἐδῶ τριγύρω ὑπάρχουν πολλοὶ σοφάδες. Ἄν μᾶς νοιώσουν, ἐχάθημεν καὶ οἱ δύο μας.

— Σουλτάνα μου! πῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου! ἡ ἀγγελικὴ φωνὴ σου με δίδει τόσην δύναμιν, ὥστε δὲν φοβοῦμαι κανένα ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἐκείνη εἶχε προχωρήσει πλησίον τοῦ δένδρου ὅπου εὐρίσκετο ἐν τῷ μέτῳ τοῦ εὐρέος αὐλογύρου. Ἐκεῖ ἔσταθη, ἔθηκεν ὀλίγον τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς, ἣτις βεβαίως θὰ ἔπαλλεν, ἐπειτα ἀπέσυρε διὰ μίαν τὸν λευκὸν πέπλον καὶ ἀνεφάνη ἡ ὠραιότατη κεφαλὴ τῆς ἀκτινοβολοῦσα ὑπὸ τὸ φῶς τῆς χρυσαργύρου σελήνης, ἣτις ταυτοχρόνως ἀπέσυρεν ἀφ' ἑαυτῆς τὸ διαφανὲς νεφύδιον, ὅπου ἐκάλυπτεν αὐτὴν, ὡς ὁ πέπλος τὴν ὀδαλίσκην.

Ὁ Στέφανος ἐγένετο ἐξαλλος ἐνώπιον τοιαύτης καλλονῆς, ἔλαθε τρέμων τὴν χεῖρά τῆς, τὴν ὁποῖαν ἐκαλύψε διὰ θεμιτῶν φιλημάτων, καὶ ἔσυρεν αὐτὴν πλησίον τοῦ διὰ νὰ τὴν ἐναγκαλισθῇ ὅταν αἰφνης ἀκούει τρέμουσαν κραυγὴν τῆς ὀδαλίσκης.

— Ἐχάθημεν! τὸν ἐσπρωξε δὲ μετ' ὀρυθῆς πρὸς σκοτεινὴν θύραν, τρέξασα ἐκείνη πρὸς τὸ ἀντίθετον σημεῖον.

Ἡμιθνήσας σχεδὸν ἐν τῇ θύρᾳ ἐκείνη εἰς ἣν εἰσῆλθεν ὁ Στέφανος, ἤκουσεν ἐξώθεν ἀγρίας φωνάς, πολλῶν ἀνθρώπων, λεγούσας συγκεχυμένως:

— Τὸν εἶδα ἐγὼ μετὰ τὰ ῥάτια μου. Εἶνε χριστιανός!

— Ὅποιος τὸν προφθάσῃ, ἄς τὸν σκοτώσῃ! εἶπε μία φωνὴ δεσπόζουσα τῶν ἄλλων. Κλείσατε καλῶς τὴν ἐξώπορτα, ἕνας ἄς φυλαγῇ ἐκεῖ μετὰ τὸ σπαθὶ τοῦ ἔτοιμον.

— Μήπως μᾶς ἔφυγε;

— Ὁχι. ἐδῶ εἶνε· θὰ κρύπτεται σὲ καμμιά τρύπα, ἔχετε ὅλοι τὰ σπαθιά σας ἔτοιμα.

— Ὅλα εἶνε ἔτοιμα.

— Ἄ! τὸν ἄπιστον, ἄ τὸν βέβηλον! χαλάλι τὸ αἷμα του.

— Θάνατος! ὠρώθησαν ὅλοι· ἐκ τῆς διαφορᾶς δὲ τῶν φωνῶν καὶ ἐκ τοῦ θορύβου, ὁ Στέφανος καὶ τοὶ ἡμιθνήσας, ὑπελόγιζεν ὅτι ἦσαν περὶ τοὺς δέκα.

— Ἀρχίσατε μετὰ τὰς ἐξιστασεις τὰς θύρας

τῶν κελλιῶν· ὑπέλαβεν ἡ δεσπόζουσα καὶ πάλιν φωνή.

Ὁ Στέφανος ἠθάνετο τὸ αἷμα τοῦ παγόνου, ὁ θάνατός του ἦτο σχεδὸν βέβαιος, ἀνελογίζετο τὰς συμβουλὰς τοῦ Ἀθηνάσιου καὶ κατηράτο τὴν ὄραν καθ' ἣν προέβη εἰς τὴν παράτολμον πρᾶξιν. Τί νὰ κάμῃ; Ἐσκέφθη νὰ ἐπωφεληθῇ μίαν στιγμῆς ἐπισκιάσεως τῆς σελήνης, ἐὰν δὲ κατὰ τύχην ἡ ὀρδὴ τῶν ξιφοφόρων εὐρίσκετο εἰς ἀπόστασιν, νὰ ὀρμήσῃ ἐπὶ τοῦ φυλάσσοντος τὴν θύραν, νὰ πικαίτῃ μετ' αὐτοῦ νὰ σκαλοπηδήσῃ εἰς δυνάττον ἐπὶ τοῦ πτώματός του καὶ νὰ φύγῃ. Ὁ κίνδυνος τῆς ζωῆς εἶδεν αὐτῷ δυνάμεις ὑπερνηθρῶπους· ἄλλως τε, ἦτο γενναῖος καὶ ἰσχυρὸς, διεκρίνετο δὲ μεταξὺ ὄλων τῶν συμμαθητῶν ἐν τῇ γυμναστικῇ. Εἶπε καθ' ἑαυτὸν τὸ σπριτιατικὸν αἶψα τὰν ἡ ἐπὶ τὰ νὰ καὶ ἤρξατο νὰ ἐξισταζῇ τὸ μέρος ἐν ᾧ εὐρίσκετο, ἐνῶ ἐξώθεν ἠκούετο ἐνίοτε μία φωνὴ γαγγίζουσα:

— Ἄ! τὸν γκιζοῦρη! ἄ! τὸν ἄπιστον! ποῦ θὰ κρυφθῇ; δὲν θὰ πεταξῇ γιὰ!

ἤρξατο νὰ ψηλαφῇ τὰ περὶ αὐτὸν ἐνώπιόν του ὑπῆρχε στενὴ λιθίνη κλίμαξ, περὶ δὲ αὐτῆς τεῖχος ὕψον καὶ γλοιῶδες ἀπεφασίσε νὰ ἐξέλθῃ, ἀλλ' οἱ ζητούντες αὐτὸν ἐπλησίαζον πρὸς τὸ μέρος του, ἤκουσε τὰ βήματα τῶν καὶ τὰς φωνὰς τῶν ἀθημονούσας, διότι δὲν τὸν εὗρον ἀκίμη.

— Κυττάξτε μὴν ἐκρύφθηκε μίς ἔς τὴν πόρτα τοῦ μιναρῆ! εἶπε μία φωνή.

Ὁ Στέφανος ἠνόησεν ὅτι ἦτο τὸ μέρος ὅπου εὐρίσκετο καὶ ἤρξατο ἐξ ἐστίκτου ν' ἀνέρχεται τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος. Μόλις ἀνῆλθεν ὡς δέκα καὶ ἠσθάνθη τὴν καρδίαν του βιαίως πάλλυσαν, τὰ γόνατα του ἐκόπτοντο, ἡ ἀνκυστὴ του καθίστατο δυσκολωτέρη, ἐκῆθησεν ὅθεν ἐπὶ τῆς βαθμίδος, ἀποκαμωμένος, ὅταν ἤκουσε κάτωθεν μίαν φωνήν.

— Τὸ μάρμαρο τῆς πόρτας εἶνε λασπωμένο! ἐδῶ ἐμβῆκε, ἐδῶ.

Τί νὰ πράξῃ; ἀνεκαλύφθη πλέον! τετέλειστα! Ὁ θάνατος τὸν ἐκυνήγα ἀμείλικτος, ἀδυσώπητος! ἀνέκτησε νέας δυνάμεις καὶ ἤρξατο ἀσθμαίνων ν' ἀνέρχεται τὴν στενὴν κλίμακα βοηθούμενος μετὰ τὰς χεῖρας, καὶ στηριζόμενος εἰς τὸ ὕψον περιτείχισμα τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐνιαχοῦ στενοῦς ἐπιμήκεις φηγγίτας οἵτινες ἐχρησίμευσαν μᾶλλον πρὸς ἀνανέωσιν τοῦ πνευγροῦ ἀέρος ἢ πρὸς φωτισμὸν.

Καὶ ἀνῆρχετο! καὶ ἀνῆρχετο! καὶ ἡ κλίμαξ ἦτο ἀτελείωτος. Ἄλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι ἀνῆρχοντο. Ἦκουε θόρυβον συγκεχυμένον ὑποδημάτων, ἀγρίους μυκηθμούς ἀνθρώπων βιαζομένων. ἐνίοτε μίαν χονδρὴν ὄσον ἐκστομιζομένην μετρίων ὀδόντων καὶ ἠνωρθοῦντο αἱ τρίχες του.

Τέλος, ἡμιθνήσας σχεδὸν, ἔφθασεν ἐνώπιον θυρίδος ἀψιδωτῆς, ὁποῖον δροσερὸς ἀήρ ἐφύσα καὶ εἶδεν ἐνώπιόν του τὴν σελήνην, ὄχραν καὶ διακυγῆ πάντοτε, μάρτυρα μόνην τῆς στιγμιαίας εὐδαιμονίας του καὶ τῶν τρομερῶν βεβάνων του.

Ἐστῆ μικρὸν ἐπὶ τοῦ ἐξώστου τοῦ μιναρῆ! εἶδε τὰ περὶ· εἶδε κάτωθεν αὐτοῦ καὶ ἐσκοτοδίνιασε. Τί νὰ πράξῃ; Μετὰ δύο λεπτὰ θὰ ἦτο κατακερματι-

σμένος ὑπὸ τῶν ἀγρίων φανατικῶν καὶ τὰ τιμάχια τοῦ σώματος του θὰ ἐρείπτοντο ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ μιναρῆ εἰς τοὺς σκυλοῦς. Ἡ στιγμὴ ἐκείνη ἦτο κρισιμοτάτη.

Ἐσκέφθη καὶ ἔλαθε τὸ ἐξῆς μέρος. Εἶχε μεγάλην πεποιθήσιν εἰς τὴν ἰσχὺν τῶν βραχιονῶν του. Ἀπεφασίσε νὰ κρεμασθῇ ἐξώθεν τοῦ μιναρῆ στηριζόμενος ἐπὶ τῶν ἄκρων τοῦ ἐξώστου μετὰ τὰς χεῖρας του. Τῷ ἔμενεν ἡ ἐλπίς ὅτι οἱ διώκται του ζητούντες αὐτὸν καὶ μὴ εὐρόντες θὰ κατήρχοντο ἀμέσως διὰ νὰ τὸν ζητήσωσιν ἀλλαχοῦ, οὕτω δὲ ἐσώζετο πρὸς στιγμὴν ἡ ζωὴ του.

Καὶ ἐνῶ ἐκείνοι ἔφθανον εἰς τὴν θυρίδα, ὁ Στέφανος ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους τοῦ ἐξώστου συγκεντρώσας τὰς δυνάμεις του ἐκρεμάσθη εἰς τὸ ἀχανές.

Ἄλλ' εἶτε ἐκ σκοτοδίνιας, εἶτε διότι οἱ βραχιόνες του ἀπέκαμνον, ἠσθάνθη ἑαυτὸν χάνοντα τὴν ἰσορροπίαν καὶ πίπτοντα εἰς τὸ κενόν.

Ἐν τῷ ἄμα διέκρινε δεκάθρα σφραδαίων ἐπὶ τοῦ μιναρῆ, κτυπῶντων πλαγίως τὰ γυμνά ξιφη τῶν ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς πλευρᾶς τοῦ ἐξώστου καὶ ἀλαλαζόντων:

— Ἐπεσε! ἔπεσε!...

Ἦσαν τὰ χειροκροτήματα, μετὰ τινῶν «εὐγεν», ἀτινα ἐπεσφραγίζον τὴν εὐγλωττον διαλίξιν τοῦ σεβαστοῦ καθηγητοῦ, ἐνθουσιωδῶς ὁμιλήσαντος περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς Ζ' σταυροφορίας.

— Ἐκοιμάσσο ἀδελφέ; λέγει τότε ὁ Ἀθηνάσιος, ἐγερθεὶς μετὰ τοῦ πλήθους. Ἐχάσας! ὀμίλησε λαμπρὰ καὶ μᾶς συνεκίνησε πολὺ.

— Ἡ ξιφοφορία εἰς τὴν ὁποῖαν παρευρέθη ἐγὼ, ἀπῆντησεν ἐκπληκτος ὁ Στέφανος, τριβῶν ἀκόμη τοὺς ὀφθαλμούς του, ἦτο πολὺ πλέον ἐνδιαφέρουσα καὶ συγκινητικὴ ἀπὸ τὰς ἰδικὰς σὰς σταυροφορίας.

K. ΜΕΤΑΞΑΣ, Βοσπορίτης

Σ' ΑΓΑΠΩ

(ΕΚ ΤΩΝ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΜΑΡΥ)

(Συνέχεια)

Ἐπανήρχετο ὅσον συχνότερον τῷ ἐπέτρπον τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὡς ἀνκυστῆ. Μίαν ἡμέραν ἔσυρε τὸν μάρμαρο Τρέγκ κατὰ μέρος. Ἀπο μικροῦ ἤδη χρόνου ἐπεθύμει νὰ τῷ ὀμιλήσῃ, ἀλλὰ δὲν ἐτόλμα. Ὁ Τρέγκ τὸ παρετήρησε, ἀλλὰ τὸν ἄφησε νὰ προσέλθῃ μόνος του. Ὁ δικαστὴς τὸν ἔσυρεν ὑπὸ τὰς δρῦς, τῷ ὀμίλησε κατ' ἀρχὰς περὶ διαφόρων κοινῶν πραγμάτων, καὶ ἐπειτα αἰφνιδίως:

— Ἀγαπῶ τὴν κυρίαν δὲ Μοντβριάν, εἶπε.

— Ἀληθῶς! ἀλλὰ ἡ εἰδησις αὕτη δὲν εἶνε νέα δι' ἐμὲ. Ἐγὼ, κύριε Τουρζῆ, σὰς λατρεύω ἀπλούστατα, διότι ἡ Πανεβιένη ποτὲ δὲν εὐρέθη στενοχωρημένη πλησίον σας. Καὶ ἡ θυγάτηρ μου, ὅπως

καί ἐγώ, ἀπό πολλοῦ ἐγίνωσκε τὴν κατάστασιν τῆς καρδίας ὑμῶν. Μόνον ἐκπλήσσομαι, διότι ἀκούω τὴν ἐκδήλωσιν ταύτην. Ἡ θυγάτηρ μου ἐφείλει νὰ εἶνε δι' ὑμᾶς σήμερον ἐπίσης ἰσρά, ὅπως καὶ ἄλλοτε. Δὲν εἶνε ἐλευθέρη. Καὶ ζῶσιν κεχωρισμένην ἀπὸ τοῦ συζύγου αὐτῆς, ὁ κόσμος τὴν ἐπιβλέπει μὲ ὄμμα προκατειλημμένον. Ἡ ἐλάχιστη ἀφροσύνη θὰ ἦτο ὀλεθρία, τὸ ἐλάχιστον παραστράτημα θὰ τὴν κατέστρεφε. Τί τὰ θέλετε! Δὲν εἶμαι ὁ μόνος, ὅστις λυπόμηναι διὰ τὴν ἀδιέξοδον ταύτην κατάστασιν. Εἶδον μετ' εὐχαριστήσεως συνάμα καὶ ῥόθου, τὴν μεταξὺ ἡμῶν ἐπάνοδόν σας, κύριε Τουρζῆ. Μετ' εὐχαριστήσεως, διότι δὲν ἠδυνήθητε νὰ σας γνωρίσω καὶ νὰ μὴ γίνω φίλος σας· μετὰ φόβου, διότι ὑποπτευόμην μήπως ὑποφέρῃ ἐκ νέου ἡ νοσηρόφων καρδιά σας. Καὶ εἶμαι εὐχριστῆμένος, διότι ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ σας ἐξηγηθῶ ἐν' ἀπαξ. Πιστεύω, ὅτι θὰ ἦτο καλλίτερον, δι' ὑμᾶς βεβαίως, καὶ δι' αὐτὴν δὲ ἴσως, ἐάν δὲν ἐπανήρξετε πλέον.

— Ἡ Γενεβιέζη δὲν με ἀγαπᾷ!

— Ἰδοῦ, τῆ ἀληθείᾳ, πῶς εἶνε οἱ ἐρωτευμένοι! Ἀμέσως μεταπηδῶσιν εἰς τὰ ἄκρα! Δὲν εἶπον τίποτε, ἐκ τοῦ ἑποίου ἠδύνασθε νὰ συμπιρᾶντε τὸ τοιοῦτο.

— Ἐάν με ἀγαπᾷ, μὴ τὸ κρύπτετε ἀπ' ἐμοῦ, σὰς καθιστεύω.

— Θέλετε νὰ με κἀμῆτε νὰ παραστήσω ὠραῖον πρόσωπον, τῆ ἀληθείᾳ, εἶπεν ὁ γέρον μεσιδίων. Ἐάν σας ἀγαπᾷ ἢ ὄχι, εἶνε ἰδική της ὑπόθεσις. Δὲν ἔχω ν' ἀναμνηθῶ ποτὸς εἰς τοῦτο. Ἐν πάσῃ ὁμοίᾳ περιπτώσει, εἶμαι βεβαίως, ὅτι ἡ εὐθύτης αὐτῆς θὰ ἦ ὑπαγορεύσῃ νὰ μὴ εἴπῃ τίποτε, ἐν ὅσῳ τυχόν σας ἀγαπᾷ καὶ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐκδηλώσῃ τοῦτο.

— Κύριε Τρέγκ, παρακολουθεῖτε σας ἐν τῇ Βουλῇ καὶ τῇ Γερουσίᾳ συζητήσεως; . . . Δὲν τὸ πιστεύω, διότι ἡ πολιτικὴ δὲν σας ἐνδιαφέρει ποτὸς. Ἐν τούτοις, ὑπάρχει ὑπὸ συζητήσιν σπουδαῖον ζήτημα, τὸ τοῦ διαζυγίου, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ἐρεληθῆ τὸ ἐνδιαφέρον σας.

— Μάλιστα, ἀλλ' ἀπόλεσε πᾶσαν ἐλπίδα. Τὸ διαζύγιον δὲν θέλει γίνεαι δεκτόν.

— Πλάνη, κύριε Τρέγκ. Ἐμφανίσθη γῆς, 27 Ἰουλίου 1884. Εἶδομαι τὴν περὶ τούτου τηλεγραφικῶς. Καὶ σας παρακαλῶ νὰ μοὶ ἐπιτρέψητε νὰ σας ἀναγνώσω τὸ ἄρθρον τοῦ νέου νόμου, ὅπερ ἀφορᾷ τὴν θέσιν τῆς κυρίας Μοντβριάν.

— Εἶνε καλὴ εἰδήσις αὕτη, κύριε Τουρζῆ. Τί λέγει τὸ ἄρθρον αὐτό;

— Ἐλάθον ἀντίγραφον αὐτοῦ τὴν πρώτην ταύτην ἐκ τῆς νομαρχίας: «Ἄρθρον 4.—Δι' ἐπιχωρισμοῦ αἰτήσεις, αἱ ἐκκερμεῖς κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, δύνανται νὰ μετατραποῦν παρὰ τῶν υποβαλλόντων αὐτά, εἰς αἰτήσεις διαζυγίου. Ἡ μετατροπὴ αὕτη δύνανται νὰ γίνῃ ἀκόμη καὶ ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου.»

Ὁ πρῶτος ἔμπορος τῶν ὄπλων εἶπεν ἰκούσαι μετὰ προσοχῆς.

— Θὰ τῆ τὸ εἶπω, εἶπεν, εἶνε καλὴ εἰδήσις,

διότι ἡ Γενεβιέζη τοιοῦτοτρόπως καθίσταται ἐλευθέρη διὰ βίου, καὶ θὰ δύνανται νὰ διαθέτῃ ἐκούτῃν καὶ τὴν καρδίαν της.

— Ἐνωσεῖτε λοιπὸν, διατὶ πρὸ ἐλ' γου σας ὠμολόγησα τολμηρῶς, ὅτι ἀγαπῶ τὴν κυρίαν Μοντβριάν; Ἐνωσεῖτε διατὶ ἐπιμένω ἀκόμη; . . . Ἡ Γενεβιέζη δὲν ἔχει μυστικὰ δι' ὑμᾶς. . . Διαμῆς λέξεως δύνασθε νὰ με καταστήσητε εὐτυχῆ!

— Μάλιστα, διὰ μιᾶς λέξεως, τὸ γινώσκω κἀλλιστὰ, ἐάν ἠδυνήθητε νὰ τὸ εἴπω. . .

— Πῶς!

— Αἶ! ποῦ νὰ γνωρίζῃ τί συμβαίνει ἐντός τῆς γυναικείας ταύτης κεφαλῆς; Μυστικὰ; Ἐχει διὰ τὸν πατέρα της, ὅπως καὶ δι' ὅλον τὸν κόσμον. Ὅποιά; Τὸ ἀγνοῶ. Τί ὑπάρχει εἰς τὸ βάθος ὄλων αὐτῶν; Μυστήριον. Ὑποπτεύομαι, ὅτι τὸ δράμα τοῦ Ροσσινὸ εἶνε ζωντανὸν ἀκόμη εἰς τὴν ἀνάμνησίν της. Ἀπατῶμαι ἀπ' αὐτῆς. . .

— Ἀγαπᾷ λοιπὸν πάντοτε τὴν Μοντβριάν;

— Το εἶπον αὐτό: Ὁχι. Ἐστὲ ἡττοχῆς. Πολὺ ὑπέφερον ἐκ τοῦ μέρους τούτου, ὥστε νὰ σκέπτηται περὶ αὐτοῦ. Δὲν δύναται τις ν' ἀνεργῆται παρόμοια εἰσπραξία. Ἄλλως δὲ, ἀγαπητέ μοι Τουρζῆ, ὁ νόμος οὗτος περὶ διαζυγίου ἀφαίρει τὰ τελευταῖα προσκόμματα, ἅτινα παρεμβάλλοντο μεταξὺ σοῦ καὶ τῆς Γενεβιέζης, καὶ σας ἠμποδίζον νὰ τῆ ἐμιλήτε μὲ καρδίαν ἀνοικτήν. Ὅσον εὐμενῶς ὑπὲρ ὑμῶν διατεθειμένος καὶ ἂν εἶνε ὁ μπᾶντα Τρέγκ, δὲν κέκτηται πλέον τὸ ἴδιον. Ἐάν ὅμως τὸ συμβουλευθῆσιν, ἐστὲ βεβαίως, ὅτι θέλει ψφίσει ὑπερ ὑμῶν ἐξ' ὅλης καρδίας.

— Ἐπίστευον. . . μὴ εἶπον εἶπει, ὅτι ἡ κυρία Μοντβριάν, ἀπὸ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἑκατοετηρίου, ἦτο κατάκλειστος, καὶ δὲν ἐδέχετο κανένα. Ἄλλοι ἐκτός ἐμοῦ, ἠδυνήθησαν νὰ τὴν πλησιάσωσι;

— Ὁχι. . . Ὅσον δι' αὐτὸ, Τουρζῆ, σὲ ἐρικίζομαι. Ὁ νέος ἀνέπευσεν ἀνακουφισθῆς. Ἐπὶ στιγμὴν εἶπεν ἀπελιπισθῆ.

— Θὰ ἐρωτήσω τὴν κυρίαν Μοντβριάν, εἶπε. . .

— Μίαν συμβουλὴν. . . Μὴ τὴν πιέζετε πολὺ. Περιμένετε τὸν καιρὸν σας· μὴ τὸν ἀρπυνίζετε αἰφνιδίως ἐκ τοῦ κηλίσκου τῆς μοναχίου ζωῆς, ἢν τῆ παρακινῆσα.

Ἐν τούτοις, δὲν ἐσπευσε νὰ ἐρωτήσῃ τὴν Γενεβιέζην. Τίσον ῥόθον εἶχε μὴ ἀποθαρρυνθῆ. Ὡς ὅλοι οἱ δεῖλοι, δὲν ἠθέλε ν' ἀπευθυνθῆ πρὸς αὐτὴν, εἰμὲν τελευταῖον, καὶ ἀφοῦ ἀποκτίσῃ τὴν βεβαιότητα, ὅτι ἀγαπᾶται.

Μίαν πρᾶξιν ἀρίστη εἰς Κλεισμαρὲ ἐνωρίς. Ὅταν κατῆλθε τοῦ ἵππου του, ἡ Μαγδαληνὴ περιδιάβαζεν ὀδηγομένη ὑπὸ τοῦ Ἑρρικέτου ἐντός τοῦ εὐρέως λειμῶνος καὶ τῆς ὑψηλῆς γλόφης, τῆς ἐκτεινομένης ἐμπροσθεν τῆς οἰκίας.

Ὁ Ἑρρικέτος δὲν ἔδωκε τὴν ἀνάγκην νὰ εἴπῃ εἰς τὴν Μαγδαληνὴν: «Ἰδοῦ ὁ φίλος μας Τουρζῆς! Ἡ νεανίς εἶχε ἀκούσει καὶ ἀναγνωρίσει τὸν βηματισμὸν τοῦ ἵππου ἐπὶ τῆς ἄμμου.

Ὁ δικαστὴς ἠσπᾶσθη τὸ παιδίον.

— Πήγγινε παραπέρα, τῷ εἶπεν, ἔχω ἀνάγκην νὰ συνομιλήσω μετὰ τῆς Μαγδαληνῆς.

— Μετ' ἐμοῦ; εἶπεν ἡ τυρλή, παραυτα καταληφθεῖσα ὑπὸ φόβου.

— Μάλιστα.

Ἦδη ὁ Ἑρρικέτος εἶχεν ἀπομακρυνθῆ, εὐπειθῆς.

— Δὲν θέλω νὰ διακόψω τὸν περίπατόν σας. Μαγδαληνὴ εἶπεν ὁ Τουρζῆς. Θὰ τὸν ἐξακολουθῆσωμεν ὁμοῦ.

Ἡ ἀτυχῆς ἐσκέπτετο: «Τί θὰ με εἴπῃ ἀπ' αὐτῆς; Καὶ ὑψηλοφάνους;

— Σὰς ἀκούω, κύριε Τουρζῆ. . . εἰς τί ἔσχον τὴν εὐτυχίαν νὰ σας φανῶ χρήσιμος;

— Μὲ ἀγαπᾶτε, Μαγδαληνὴ;

Ὁ Τουρζῆς ἠσθάνθη, ὅτι ἡ νεανίς ἐστρεμεν, ἀλλ' οὐδόλως ἐπρόσεξεν εἰς τοῦτο. Ἐν τούτοις, αὕτη μὲ φωνὴν ἠλλοιωμένην καὶ χαμηλὴν ἀπήντησε:

— Καὶ ἀμφισβᾶλλεται περὶ τούτου;

— Εὐχέσθε νὰ με ἴδῃτε εὐτυχῆ, δὲν ἔχει οὔτω;

— Ἐξ ὅλης καρδίας.

— Μὲλλω νὰ σας ἀποταθῶ ὡς πρὸς ἀδελφὴν μου, καὶ νὰ σας ἔμολογῶ ἐν μυστικόν. Συναρπάζει περιστάσεων, τὰς ἑποίας θὰ ἦτο σχοινοτενὲς νὰ σας ἐξηγήσω, καὶ τὰς ἑποίας, ἄλλως, δὲν θὰ ἠδύνασθε νὰ ἐννοήσητε, ἢ βετῆ ὑμῶν μήτηρ δύναται ν' ἀνακτῆσῃ τὴν ἐλευθερίαν της καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς δεῦτερον γάμον.

— Ὁ κ. Μοντβριάν ἀπέθανε;

— Ὁχι. Ἀλλὰ, ζῶν ἡ νεκρῆ, δὲν ὑφίσταται πλέον διὰ τὴν κἀμῆσαν. — Ἀγαπῶ τὴν Γενεβιέζην. — Τί ἔχετε, Μαγδαληνὴ;

— Τίποτε, κύριε Τουρζῆ, ὅτι με λέγετε, τὸ εἶχον πρὸ πολλοῦ μαντεύσει.

— Ἄ!

(ἀκολουθεῖ)

ΤΕΜΑΧΙΟΝ ΑΡΤΟΥ

(Ἐκ τῶν Εἰκοσι νέων διηγημάτων τοῦ Φραγκίσκου Κοππέ).

Ὁ νεαρὸς δούξ Χαρδεμών εὐρίσκειτο ἐν Αἰξ τῆς Σαβοΐας, ἐνθα προσεπάθει νὰ θεραπεύσῃ διὰ τῶν λουτρῶν τὴν διάσθημον αὐτοῦ φορβᾶδα Ferichale, χωλαίνουσαν ἀπ' οὗ ἐκρουλόγησεν ἐν τῷ ἵπποδρομείῳ· μόλις δὲ εἶχε τελειώσει τὸ πρόγευμά του, ὅτε, ρίπτων ἀσχημένον βλέμμα εἰς τὴν ἐφημερίδα, ἀνεγνώσθη τὴν εἰδήσιν τοῦ ἐν Ραίχσφόρην δυστυχήματος.

Ἐκένευσεν τὸ ποτήριόν του τῆς σαβύρας, ἀπέθεσε τὸ χειρόμακτρον ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ ξενοδοχείου, διέταξεν εἰς τὸν ὑπηρετὴν του νὰ ἐτοιμάσῃ τοὺς ταξειδιωτικὸς του σάκκου, εἰσῆλθε δὺς ὥρας βραδύτερον εἰς τὴν διὰ Παρισίους ἀμαξοστοιχείαν, καὶ ἔστρεψεν εἰς τὸ στρατολογικὸν γρασεῖον ἕνα κατακλιθῆ εἰς τὰ γάμματα τοῦ πεζιμοῦ.

Ὅσο καὶ ἂν ἔξῃ τις, ἀπὸ τοῦ δεκάτου ἐννάτου

μέχρι τοῦ εικοστοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας του, τὸν παράλυτον βίον τοῦ φιλήδονου καὶ φιλαρέσκου νεανίου ὅσο καὶ ἂν ἀπεκτινῶθη τις εἰς τοὺς σταύλους τῶν ἵπποδρομίων καὶ εἰς τὰ ἰδιαίτερα δωμάτια τῶν αἰοιδῶν τῶν μελοδραματικῶν θεάτρων, ὑπαρχοῦσιν ὅμως περιστάσεις τίνες, καθ' αἷς δὲν δύναται τις νῆ λησμονήσῃ, ὅτι ὁ Ἐγκουερράνδος Χαρδεμών ἀπέβωσεν ἐκ λοιμοῦ ἐν Τύνιδι τὴν αὐτὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἀπέβωσεν ὁ Ἅγιος Λουδοβίκος, ὅτι ὁ Ἰωάννης Χαρδεμών ἐδιοίκησε τὰ ἀνώτερα τάγματα τοῦ στρατοῦ ὑπὸ τὸν Δυγκελὲν, καὶ ὅτι ὁ Φραγκίσκος Ἑρρίκος Χαρδεμών ἐφανείθη ἐν τῇ ἐν Φοντενωᾷ μάχῃ ὁμοῦ μετὰ τοῦ Maison Rouge. Ὅσο καὶ ἂν διεφθάρῃ ὑπὸ τῶν σκανδαλιῶδων καὶ ἀνοήτων ἐρωτῶν του μετὰ τῆς ἠθοποιῆς Βιολέττας, ὁ νεαρὸς δούξ, ἀναγινώσκων ὅτι ὁ γαλλικὸς στρατὸς εἶχεν ἠττηθῆ ἐπὶ τοῦ γαλλικοῦ ἐδάφους, ἠσθάνθη τὸ αἶμα ἀνερχόμενον εἰς τὸ πρόσωπόν του καὶ ἐδοκίμασε τὴν φρενῶν ἐντύπωσιν τοῦ ραπίσματος.

Ἰδοῦ διατὶ, κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ νοεμβρίου 1870, ὁ Ἑρρίκος Χαρδεμών, στρατιώτης ἐν τῷ 3ῷ λόχῳ τοῦ 2ου τάγματος τῶν καρχασινοφόρων, καὶ ἐμελὸς τῆς Ἰπποδρομικῆς Δέσσης, εὐρίσκειτο ὡς σκοπὸς πρὸ τοῦ φρουρίου τῶν Ἑρρικῶν.

Τὸ μέρος ἦτο ἀπαίσιον· μία ὁδὸς περιστοιχιζομένη ὑπὸ ὑψηλῶν δένδρων καὶ πλήρης λάσπης, διασχίζουσα τὰς ἐρήμους πεδιάδας τῶν περιχώρων τῆς πρωτεύουσας· ἐπὶ δὲ τῆς ἄκρας τῆς ὁδοῦ ἐκείνης, ζενοδογεῖόν τι ἐν τῷ ὁποίῳ οἱ στρατιῶται εἶχον τοποθετήσῃ τὸν στρατῶνά των. Πρὸ ὀλίγων μόλις ἡμερῶν τὸ ξενοδογεῖον ἐκεῖνο ὑπῆρξε θεᾶτρον μάχης. Αἱ σφαῖραι τῆς μυδροβόλου εἶχον κάψει μίαν τῶν μικρῶν δρυῶν τῆς ὁδοῦ, πάντα δὲ τὰ ἄλλα δένδρα ἔφερον ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ αὐτῶν τὰς λευκὰς οὐλὰς τῶν σφαιρῶν. Ὡς πρὸς τὴν οἰκίαν, ἡ ὄψις αὐτῆς ἐνέπνεε τὴν φρίκην· ἡ στέγη εἶχε καταστραφῆ ὑπὸ βόμβης, οἱ δὲ τοῖχοι ἐφάνιντο ἔχοντες χροῖμα αἵματος.

Πρὸ τῆς θύρας τοῦ ξενοδοχείου, ὁ νεαρὸς δούξ ἔμεινε εἰς τὴν πληρεστέραν ἀκίνησιαν, ἔχων τὸ πυροβόλον του ἐπ' ὤμου, τὸ πικίλιον ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, τὰς χεῖρας παγωμένας ἐν τοῖς θυλακίαις τῶν ἐρυθρῶν αὐτοῦ περισκελίδων, καὶ τρέμων ἐκ τοῦ ψύχους ὑπὸ τὸ δέρμα τῆς αἰγῆς ὑπ' οὗ ἐκκλύπτετο.

Παρεδίδοτο εἰς τὰς θλίβειάς αὐτοῦ ὄνειροπολήσεις, καὶ ἐθεώρει μετὰ λεπτημένου βλέμματος τὴν γραμμὴν τῶν λόφων, τῶν ἀπολεσθέντων ἐν τῇ ἐμίχλῃ, ὅθεν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἐξήρχετο, ὁμοῦ μετὰ τοῦ κρότου, ὁ λευκὸς καπνὸς τοῦ τηλεβόλου.

Αἶφνης ἠσθάνθη ὅτι ἐπέινα. Ἔθεσε τὸ ἔτερον τῶν γονάτων χαμηλὰ καὶ ἐξῆγαγεν ἐκ τοῦ στρατιωτικοῦ του σάκκου, στηριζομένου ἐπὶ τοῦ τοίχου, μὲγα τεμάχιον ἄρτου· ἐπειδὴ δὲ εἶεν ἀπολέσει τὸ μαγαζιρίον του, ἔθεσεν ἐπ' αὐτοῦ τοὺς ὀδόντας ὡς ἀπλοῦς τις θνητὸς καὶ ἔρχισε πρῶτον θαψιλῶς.

Μετὰ τινος ὁμοῦ στιγμῆς, δὲν ἠδυνήθη πλέον ὁ ἄστος ἦτο σκληρὸς καὶ εἶχε πικρὰν τὴν γούσιν. Καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ ἄλλον εἰς τὴν διανομὴν τῆς ἐπαύριον, ἐάν τὸ στραταρχεῖον θὰ ἔαυκε διανομὴν!

«Ω! τὸ στρατιωτικὸν ἐπάγγελμα ἔχει τὰς ἀκάν-
θας του! Ἴδου δὲ πῶς ὁ δούξ ἀνιμωμένησθε τῶν
ὕψιων αὐτοῦ προγευμάτων, ὅπως ἐκά-
λει αὐτὰ, ὅτε, τὴν ἐπιούσαν δεῖπνον τινος πολὺ ἐρε-
θιστικοῦ, ἐκάθητο παρὰ τινι παραθύρῳ τοῦ ἰσογείου,
τοῦ Ἀγγλικοῦ Καρτείου, καὶ παρήγγελλε πλευρίον
ἀρνίου καλῶς ἐψημένου, δύο ὡὰ μετὰ σπαραγγίων,
ἐνῶ ὁ ὑπρέτης, γνωρίζων καλὰ τὰς συνηθείας του,
ἔθετον ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἤνοιγε μετὰ προφυλά-
ξεως φιάλην παλαιοῦ οἴνου τῆς Λεοβίλλης... Διὰ-
βόλε! Ἐκεῖνη ἦτο ἡ καλὴ ἐποχὴ!... Οὐδέποτε θὰ
συνειθίσῃ εἰς τὸν ἀθλιὸν ἐκεῖνον ἄρτον τοῦ στρατοῦ!

Καί, ἐν στιγμῇ τινι ἀνυπομονησίας, ὁ νεαρὸς δούξ
ἐρριπεν εἰς τὴν λάσπην τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἄρτου του.

Κατ' ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν, στρατιώτης
τις τοῦ πεζικοῦ ἐξήρχετο τοῦ κατερειπωθέντος ξε-
νοδοχείου ἐκνήψεν, ἔλαβε τὸν ἄρτον, ἀπεμακρύνθη
βήματά τινα, ἐκαθάρισεν αὐτὸν διὰ τῆς ἄκρας τοῦ
μανδύου του καὶ ἤρξατο καταβιβρώσκων αὐτὸν
ἀπλήστως.

Ὁ Ἐρρίκος Χαρδεμίων ἤσχυνετο ἤδη διὰ τὴν
πραξίν του καὶ ἐθεώρει μετὰ οἴκτου τὸν πτωχὸν
στρατιώτην, ὅστις ἐδείκνυε τόσῳ καλὴν ὄρεξιν.

Ἦτο ὑψηλὸς καὶ ξανθὸς νεανίας, πολὺ ἀκομψός,
ἔχων ὀφθαλμοὺς πυρετώδεις, γενειάδα ὡσεὶ τροφί-
μου νοσοκομείου, τόσῳ δὲ ἰσχνὸς ὥστε αἱ ὠμοπλά-
ται του ἠπείλουσαν νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τοῦ ἐξεσχισμένου
μανδύου.

— Πεινῆς λοιπὸν πολὺ, συνάδελφε; ἔειπεν ὁ Ἐρ-
ρίκος πλησιάζων τὸν στρατιώτην.

— Τὸ βλέπεις καλῶς, ἀπεκρίθη οὗτος, πλήρως
ἔχων τὸ στόμα.

— Τότε, σοὶ ζητῶ συγγνώμην. Ἐάν ἐγνωρίζον
ὅτι τοῦτο ἔδυνατο νὰ σ' εὐχαριστήσῃ, δὲν θὰ ἐρρι-
πτον τὸν ἄρτον μου.

— Δὲν πειράζει, ἀπεκρίθη ὁ στρατιώτης, δὲν
εἶμαι πολὺ καλομαθημένος.

— Ἐπράξα κακῶς, ἐν τούτοις, ἐξηκολούθησεν ὁ
δούξ, καὶ μετανοῶ διὰ τοῦτο. Δὲν θέλω ὅμως νὰ
σχηματίσῃς κακὴν περὶ ἐμοῦ ἰδέαν... ἐπειδὴ δὲ ἔγω
πικριὸν κ ο ν ι ἀ κ ἐν τῇ φιάλῃ μου, θὰ πίνωμεν ἄλλο!

Ὁ στρατιώτης εἶπε τελειώσας νὰ φάγῃ. Ὁ εὐ-
γενὴς καὶ αὐτὸς ἔπιον τὸ κονιάκ.

Ἡ γνωριμία ἐγένετο.

— Καὶ πῶς ὀνομάζεται; ἤρρωσεν ὁ στρατιώτης.

— Χαρδεμίων, ἀπεκρίθη ὁ δούξ, χωρὶς νὰ προσ-
θέσῃ τὸν τίτλον του. Σὺ δέ;

— Ἰωάννης Βίκτωρ. Πρὸ ὀλίγου μόλις εἰσῆλθον
εἰς τὸν λόγον... Ἐξέρχεται τοῦ νοσοκομείου... Ἐπλη-
γώθη ἐν Σιατιλιῶν... Ἄ! τί καλὰ ποῦ ἦμην ἐν
τῷ νοσοκομείῳ!... Ὁ νοσοκόμος μὰς ἐδίδε καλὸν
ζωμὸν ἵππου... Ἀλλὰ δὲν εἶχον εἰμὴ ἐλαφρὴν τινα
ἀμυγῆν... Ὁ ἰατρὸς διέταξε νὰ ἐξέλθω, καί... τόσῳ
τὸ χερότερον!... ἀρχίζω πάλιν νὰ πεινώ!... Διότι,
πίστευτέ με ἀνθέλθῃ, συνάδελφε, ἐπεινάσα πάντοτε
ἀφ' οὗ ἐγεννήθην!

Ἡ λέξις ἦτο φρικώδης, ἰδίως λεγομένη πρὸς τρυ-
φλὸν νεανίαν, ὅστις πρὸ ὀλίγου μόλις ἐνεθυμείτο
μετὰ λύπης τὰ προγεύματα τοῦ Ἀγγλικοῦ Καρτείου·
ὁ δὲ δούξ Χαρδεμίων ἐθεώρησε τὸν συστρατιώτην
του μετ' ἐκπλήξεως μεμιγμένης μετὰ φόβου.

Ὁ στρατιώτης ἐμειδίασε θλιβερῶς, δεικνύων
τοὺς ὀδόντας του, ὀδόντας λύκου, ὀδόντας πεινα-
λέου, οἵτινες ἐφαίνοντο λευκότεροι ἐπὶ τοῦ ὄχρου
αὐτοῦ προσώπου· ὡσαύτ' ἐννοεῖ ὅτι ἀνεμένετό τι
παρ' αὐτοῦ:

— Ἀκούσατε, εἶπε, πύων ἀποτόμῳ; νὰ ὀμιλῇ
εἰς ἐνικὸν ἀριθμὸν πρὸς τὸν σύντροφόν του, μαντεύων
βεβαίως ἐν αὐτῷ πλούσιον καὶ εὐτυχῆ θνητὸν —
ἀκούσατε: ἄς περιπατήσωμεν ὀλίγον εἰς τὸν δρόμον.
Θὰ θερμανθῶσιν οἱ πόδες καὶ αἱ χεῖρες μας, καὶ
θὰ σὰς εἶπω πράγματα, τὰ ὅποια πιθανῶς οὐδέποτε
ἤκούσατε... Ὀνομάζομαι Ἰωάννης Βίκτωρ. Ἰωάν-
νης Βίκτωρ ἀπλῶς, διότι εἶμαι ἐκθετός, καὶ ἡ μόνη
μου ἀνάμνησις εἶνε ἡ παιδικὴ ἐν τῷ Ὀρρανοτροφείῳ
φίλοι διακονή μου. Αἱ σινδόνες τῶν κλινῶν μας ἦσαν
λευκαί· δις τεκιδάζομεν ἐν τῷ κήρῳ, ὑπὸ τὰ με-
γάλα δένδρα. Καί ἦτο ἐκεῖ μία καλὴ ἀδελφὴ τοῦ
Ἠλέου, πολὺ νέα, ὡχρὰ ὡς κηρίον, ἐπασχε τὸ στή-
θος, ἥτις με ἠγάπα περισσότερο τῶν ἄλλων, καί
με τὴν ὁποίαν ἔμενον εὐχαρίστως, διότι μ' ἐθώπευε
συχνὰ εἰς τὸ μέτωπον διὰ τῆς ξυρᾶς αὐτῆς χεῖρός.

Εἰς τὸ δωδέκατον ὅμως ἔτος, μετὰ τὴν πρώτην
μετάληψιν, τίποτε πλέον... ἐκτός τῆς πείνης! Ἡ
Διεύθυνσις τοῦ Ὀρρανοτροφείου με παρέδωκεν εἰς
καθεκλοποιὸν τινα τοῦ προαστείου Ἀγίου Γερμα-
νοῦ, ἵνα μάθω τὴν τέχνην... Εἶνε ἀδύνατον, τὸ γνω-
ρίζετε, νὰ κερδήσῃ τις τὸν ἐπιούσιον αὐτοῦ ἄρτον
διὰ τῆς τέχνης ταύτης... ἀπόδειξις δὲ τούτου
εἶνε ὅτι ὁ προϊστάμενός μου δὲν ἔδυνατο νὰ ἔχῃ
ὡς μαθητευομένους εἰμὴ τοὺς παῖδας τοὺς ἐξερχο-
μένους τοῦ Ὀρρανοτροφείου καὶ τοῦ Τυρλοκομείου.

Ἐκεῖ ἤρχισα νὰ ὑποφέρω τὴν πείναν. Ὁ καθε-
κλοποιὸς καὶ ἡ σύζυγός του, δύο γέροντες λιμαζῆνοι,
οἵτινες ἀπίθανον δολοφονηθέντες, ἦσαν εἰς ἄκρον
φυλάργυροι, ὁ δὲ ἄρτος, τοῦ ὁποίου δὲν μοι ἐδίδον
εἰμὴ μικροσκοπικὸν τεμάχιον, ἔμενε πάντοτε κλει-
δωμένος.

Τὴν ἑσπέραν δὲ, κατὰ τὴν ὥραν τοῦ δεῖπνου, ἔ-
πραπε νὰ ἴδῃ τις τὴν γρατῆν μετὰ τοῦ μέλανος αὐ-
τῆς σκούφου διανεμούσαν ἡμῖν τὴν σούπαν καὶ στε-
νάζουσαν εἰς ἐκάστην κίνησιν τῶν ὀδόντων μας!...
Τὸ φοβερὸν εἶνε, ὅτι εἶχον ἤδη, ἀπὸ τῆς ἡλικίας
ἐκείνης, ὑπερβολικὴν πείναν!... Μήπως ἔπταιαν ἐγὼ
διὰ τοῦτο;

Ἐμεινον μετὰ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων τρία πε-
ρίπου ἔτη, πεινῶν πάντοτε... Τρία ἔτη!... Καί
χρθεῖ εἰς καὶ μόνος μὴν ἵνα ἐκμάθῃ τις τὴν τέχνην
ἐκείνην! Ἡ Διεύθυνσις ὅμως δὲν γνωρίζει τὰ πάντα,
καὶ δὲν δύναται νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἐκμεταλλεύονται
τὰ παιδιὰ τῆς... Ἄ! ἐκπλήττεσθε διότι λαμβάνω
τὸν ἄρτον ἐκ τῆς λάσπης!... Ἐ! εἶμαι συνειθισμέ-
νος... Ἐμάζονταν τόσα τεμάχια ἄρτου ἐν μέσῳ τῶν
ἀκαθαρσιῶν, ὥστε δὲν δύναμαι νὰ σὰς εἶπω τὴν ἀ-
ριθμὸν αὐτῶν... ὅταν δὲ ἦσαν πολὺ ξηρὰ, ἄφρον

αὐτὰ ἔδιν τὴν νύκτα εἰς τὴν λευκάνην ἐνθα ἐπλυ-
νόμην... Προσεπάθουν δὲ νὰ συγνάζω τὰ περίχωρα
τῶν σχολείων... Οἱ μαθηταὶ ρίπτουσι συχνὰ τὸν ἄρ-
τον των!...

Ὅτε δὲ ἡ μαθητικὴ μου θητεία ἐτελειώσεν, ἡ
τέχνη ἐκείνη δὲν ἦτο ἐπαρκὴς ἵνα με θρέψῃ... Ἐξή-
σκησα καὶ ἄλλα ἐπαγγέλματα... εἶχον ὄρεξιν νὰ
ἐργασθῶ!... Ὑπέρησσα κτίστας, ξυλουργοὺς, τρι-
χογράφους...

Ἀλλὰ... τί τὰ θέλετε; σήμερον εἵλεπον ἡ ἐργα-
σία... αὐρίον ἔχων τὴν θέσιν... Οὐδέποτε, ἐν ἐνί
λόγῳ, ἔτρωγον ἄρκετα... Ἐπειὼν πάντοτε!... Πό-
σαι φορεῖς ἠσθάνομην ἀκράτητον ὄρεξιν, διερχόμε-
νος πρὸ τινος ἀρτοπωλείου!... Εὐτυχῶς δι' ἐμὲ, ἐνε-
θυμήθην πάντοτε, κατ' ἐκείνας τὰς στιγμὰς, τὴν
καλὴν μου ἀδελφὴν τοῦ Ἠλέου τοῦ Ὀρρανοτροφείου,
ἡ ὅποια μοι συνέστα νὰ εἶμαι πάντοτε τίμιος, καὶ
μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἠσθάνομην πάντοτε ἐπὶ τοῦ μετώ-
που μου τὸ θάλλος τῆς εὐγενεῖς αὐτῆς χεῖρός...
Ἐπὶ τέλους, εἰς ἡλικίαν δεκαοκτὼ ἐτῶν, κατετάχ-
θην στρατιώτης... Τὸ γνωρίζετε ὅπως ἐγὼ... ἡ τροφὴ
τοῦ στρατιώτου εἶνε μόλις ἐπαρκὴς...

Ἴδου δὲ ἡ πολιορκία... Ἴδου ἡ πείνα!... Μοῦ ἐρ-
χεται νὰ γελῶ!... Βλέπατε, ὅτι δὲν ἐψευδόμην πρὸ
ὀλίγου ὅταν σὰς ἔλεγον, ὅτι ἐπεινάσα πάντοτε!

Ὁ νεαρὸς δούξ εἶχεν ἀρίστην καρδίαν, ἀκούσιον
δὲ τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο παράπονον ἀνθρώπου ὡς αὐτοῦ
στρατιώτου ὃν ἡ στολὴ καθίστα ὁμοίον του, ἠσθάνθη
βαθυτάτην συγκίνησιν. Εὐτυχῶς δὲ δι' αὐτόν, ὁ ἀνε-
μος τῆς ἑσπέρας ἐξήρανε εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς του
δύο δάκρυα.

— Ἰωάννη Βίκτωρ, εἶπε, πύων καὶ αὐτός, ἐκ
λεπτοῦ τινος αἰσθήματος, νὰ ἐμίλῃ εἰς τὸν ἐνικὸν
ἀριθμὸν πρὸς τὸν δυστυχῆ ὄρφανόν, ἐάν ἐπιζήσωμεν
ἀμφότεροι τοῦ τρομεροῦ τούτου πολέμου, θὰ ἰδωθῶ-
μεν, καὶ ἐλπίζω νὰ σὰς φανῶ χρήσιμος. Ἐπὶ τοῦ
παρόντος ὅμως, ἐπειδὴ ἡ μερίς μου τοῦ ἄρτου εἶνε
πολὺ μεγάλη διὰ τὴν μικρὰν μου ὄρεξιν, θὰ τὴν
μειρασθῶμεν ὡς καλοὶ συνάδελφοι, δὲν εἶνε ἀλήθεια;

Οἱ δύο ἐκεῖνοι ἄνθρωποι ἐθλίψαν εὐλικρινῶς καὶ
ἐγκαρδίως τὰς χεῖρας ἀλλήλων· ἐπειδὴ δὲ ἡ νύξ
ἐπῆρχετο καὶ ἦσαν ἀμφότεροι κουρασμένοι ἐκ τῶν
ἀγρυπνιῶν καὶ ἐκ τῶν συνεχῶν θερμῶν, ἐπέστρεψαν
εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ ξενοδοχείου, ἐνθα δωδεκάς
στρατιωτῶν ἦσαν ἤδη ἐξηπλωμένοι ἐπὶ τῶν ἀγύρων.
Ἐξηπλώθησαν καὶ αὐτοί, ὁ μὲν πικρὸν τοῦ δὲ, καὶ
ἀπεκοιμήθησαν βαθυτάτα.

Περὶ τὸ μεσονύκτιον ὁ Ἰωάννης Βίκτωρ ἐξύπνησε
μόνος, πεινῶν, πιθανῶς... Ὁ ἀνεμος εἶχε φυγαδεύ-
ται τὰς νεφέλας, ἀκτίς δὲ τις τῆς σελήνης, εἰσερ-
χθεῖσα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ἐκ τινος ὅπως τῆς στέ-
γη, ἐφώτιζε τὴν ξανθὴν καὶ χαρίεσσαν κεφαλὴν
τοῦ νεαροῦ δαυκῆς, κοιμωμένου ὡς ὁ Ἐνδυμίων Συγ-
κινθῆς εἰσέτι ἐκ τῆς καλοσύνης τοῦ συντρόφου του,
ὁ Ἰωάννης Βίκτωρ ἐθεώρει αὐτὸν μετ' ἀρελοῦς θαυ-
μασμοῦ, ὅτε ὁ δεκανεὺς τοῦ λόγου ἠνέμφε τὴν θύ-

ραν καὶ ἐφώνησε τοὺς πέντε στρατιώτας, οἵτινες
ἐμῆλλον ν' ἀντικαταστήσωσι τοὺς σκοπούς.

Ὁ δούξ ἦτο τοῦ ἀριθμοῦ τούτων, ἀλλὰ δὲν ὀπε-
κρίθη.

— Χαρδεμίων, σκιωθῆτε! ἐπανελάβεν ὁ δεκανεὺς.

— Κύριε δεκανεὺ, ἐάν δὲν σὰς δυσταρεστῆ, εἶπεν
ὁ Ἰωάννης Βίκτωρ ἐγειρόμενος, θὰ ὑπάγω ἐγὼ ἀντὶ
αὐτοῦ... κοιμᾶται τόσῳ ὄρατι... καὶ εἶνε φίλος μου!

— Ὅπως θέλετε.

Καὶ ἀφ' οὗ οἱ πέντε ἄνθρωποι ἀνεχώρησαν, ὁ ρογ-
χαλισμὸς ἐξηκολούθησε σφοδρότερος.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν, πυροβολισμοὶ τινες ζωηρά-
τατοι καὶ πλησιέστατοι ἀντήχησαν ἐν τῇ σιγῇ τῆς
νυκτός. Ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ, πάντες ἠγέρθησαν· οἱ
στρατιῶται ἐξῆλθον τοῦ ξενοδοχείου, βαδίζοντες
μετὰ προφυλάξεως, τὸν δάκτυλον ἔχοντες ἐπὶ τῆς
σκανδάλης τοῦ πυροβόλου, καὶ ὠθοῦντες τὸ βλέμμα
μακρὰν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἣν ἐφώτιζεν ἡ σελήνη.

— Τί ὦρα εἶνε; ἤρρωσεν ὁ δούξ. Ἡμῖν σκοπὸς
τὴν νύκτα ταύτην.

Τῷ ἀπεκρίθησαν:

— Ὁ Ἰωάννης Βίκτωρ, ἐπῆγεν ἀντὶ ὑμῶν.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐθεάθη στρατιώτης τις, ὅς-
τις ἀρίκετο δρομικῶς.

— Οἱ πρόσοσι ἐπιτίθενται!...

— Καὶ οἱ σύντροφοί μας;

— Ἴδου αὐτούς... Δὲν λείπει εἰμὴ ὁ πτωχὸς
ἐκεῖνος Ἰωάννης Βίκτωρ...

— Πῶς;... ἀνεφώνησεν ὁ δούξ.

— Ἐλαβε σφαῖραν εἰς τὴν κεφαλὴν... Οὐτε ἀχ!
ἐπρόφρασε νὰ εἶπῃ!...

Νύκτα τινὰ τοῦ παρελθόντος χειμῶνος, περὶ τὴν
δευτέραν πρωϊνὴν ὥραν, ὁ δούξ Χαρδεμίων ἐξήρχετο
τῆς Λέσχης μετὰ τοῦ γείτονός του, τοῦ κόμητος
Σωλίνης...

Εἶχε χάσει ἐκατοντάδας τινὰς λουδοβικεῖων, καὶ
ἠσθάνετο ἐλαφρὸν πονοκέφαλον.

— Ἐάν δὲν σὲ δυσταρεστῆ, εἶπεν εἰς τὸν σύντροφόν
του, θὰ ἐπιστρέψωμεν πεζῇ... Ἐγὼ ἀνάγκην νὰ
ἀναπνεύσω ὀλίγον ἀέρα...

— Ὅπως θέλετε, φίλιπτε μοι Ἐρρίκε... καίτοι
ἡ ὁδὸς εἶνε πολὺ βορβορώδης.

Ἀπέπεμψαν τὰ ὄχηματά των, ὑψώσαν τὸ περι-
λαίμιον τῶν μανδύων των καὶ κατήλθον πρὸς τὴν
ὁδὸν τῆς Μαγδαληνῆς.

Αἶφνης ὁ δούξ ὤθησε διὰ τῆς ἄκρας τοῦ ὑποδή-
ματός του ἀντικείμενόν τι... ἦτο τεμάχιον ἄρτου
πλήρες βορβόρου.

Τότε, πρὸς μεγίστην αὐτοῦ ἐκπληξιν, ὁ κόμης
Σωλίνης εἶδε τὸν δούκα Χαρδεμίων νὰ λάβῃ τὸ τε-
μάχιον ἐκεῖνο, νὰ τὸ καθάρσῃ ἐπιμελῶς διὰ τοῦ με-
ταξωτοῦ αὐτοῦ ρινομάκτρου καὶ νὰ θέσῃ αὐτὸ ἐπὶ
θρανίου τινός τῆς δεινροστοιχίας, ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ
κερίφωτος.

— Τί διάβολον κάμνετε; τὸν ἤρρωσεν ὁ κόμης
γελῶν... Εἶσθε παράφρον;

— Είπε πρὸς ἀνάμνησιν πτωχοῦ τινος ἀνθρώπου, ὅστις ἐφρονεῖτο δι' ἐμὲ... ἀπεκρίθη δὲ δοῦξ, οὐτινος ἢ φωνὴ ἔστρεψεν ἐλαφρῶς. Μὴ γελᾶτε, φίλε μου... θὰ μὲ λυπήσετε πολὺ!...

ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΡΟΖΕΤΟΥ

(Ἐκ τῶν τοῦ Ἐδγάρδου Πόε. Μετάφρ. Κ. Γ. Πρασσῆ)

(Συνέχεια καὶ τέλος)

«Ἄλλ' ἡ κατάθεσις, θὰ εἴπης, τῆς κυρίας Δελύκ! ἀποδεικνύει ὁ μὰ δα ἀχρείων ὑποκειμένων, ἐν ταῖς πέριξ τοῦ ἄλλου, τὴν ὄραν ἢ περὶ τὴν ὄραν τοῦ φόνου. Εἶμαι σύμφωνος, θὰ ἐπίστευον μάλιστα ὅτι καὶ ὁ δὲ κὰς ἡμᾶδων, ἡμοίων πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς κυρίας Δελύκ περιγραφείσαν, εὐρίσκοντο ἐκεῖ κατ' αὐτὴν τὴν ὄραν ἢ περὶ τὴν ὄραν τῆς τραγωδίας ταύτης. Ἄλλ' ἡ ἡμᾶς ἡμᾶς πρὸ πάντων ἐπέσυρε τὰς ὑπονοίας τῆς κυρίας Δελύκ, εἶνε ἡ μόνη ἡμᾶς ἢ ἡ ἔντιμος αὐτῆ κυρία ἀναφέρει καὶ ὡς φραγοῦσαν τὰ πλακούντια τῆς καὶ κενώτασιν τὰς φιάλας τοῦ ζυθοῦ τῆς χωρὶς νὰ λάβῃ τὸν κόπον νὰ πληρώσῃ.

«Ἄλλὰ ποῖαι ἀκριβῶς εἶνε αἱ λέξεις αἱ μετεχειρίσθη ἐν τῇ κατάθεσις τῆς ἡ κυρία Δελύκ; Ἄπροσπληθὲν ἡμᾶς ἀνθρώπων ἀνευλαβῶν, οἷτινες ἐθροῦθησαν φρικωδῶς, ἐπιπὼν καὶ ἐρχοῦν χωρὶς νὰ πληρώσωσι, ἡκολούθησαν τὴν αὐτὴν ἡδὸν ἢν καὶ ὁ νέος μετὰ τῆς νεάνιδος, ἐπέστρεψαν περὶ τὸ λυκόφως εἰς τὸ καπηλεῖον, ἐπειτα δὲ διέβησαν ἐσπευμένως τὸν ποταμόν».

«Ὅθεν ἡ ἐσπευσμένη αὐτῆ ἀνχώρησις πολὺ πλειότερον τοιαύτῃ ἐφάνη φυσικῶς εἰς τὰ ὄρατα τῆς κυρίας Δελύκ, ἢτις μετὰ λύπης καὶ ἀνησυχίας ἐρέμβασε τὰ ἐκβασθέντα πλοκούντια καὶ τὸν ζυθὸν αὐτῆς, — ζυθὸν καὶ πλοκούντια διὰ τὰ ὅποια μέχρι τελευταίας στιγμῆς ἔστρεψεν ἀσθενῆ τινὰ ἐλπίδα περὶ ἀποζημιώσεως τῶν. Ἄλλως τε, ἀφοῦ ἦτο ἀργὰ, διατὶ ἡ μετὰ σποῦδῆς ἀνχώρησις αὐτῆ τὴν ἐκίνησεν εἰς ἀπορίαν; Οὐδὲν τὸ πικρὰ ἔσθον, ἐὰν ἡμᾶς ἀνθρώπων, ἔστω καὶ φουλοβίων, σπεύδει νὰ ἐκπνέλλῃ εἰς τὰ ἴδια, ὅταν μέλλῃ νὰ διασχίσῃ πλατὺν ποταμόν διὰ μικρῶν πλοισίων, ἐν ᾧ τοὺς ἐκπαπειλεῖ καταγίς καὶ ἡ νύξ προσεγγίζει.

«Λέγω: προσεγγίζει, διότι ἡ νύξ δὲν εἰσέρχεται εἰς τὸ ἐπέλαθαι. Μόλις περὶ τὸ λυκόφως ἡ ἐσπευσμένη ἀνχώρησις τῶν φουλοβίων τούτων προτέβηκε τὰ σημαντὰ βλέμματα τῆς κυρίας Δελύκ. Ἄλλὰ μᾶς λέγουσιν, ὅτι τὴν αὐτὴν ἐκείνην νύκτα ἡ κυρία Δελύκ, ὡς καὶ ὁ πρεσβύτερος τῶν υἱῶν τῆς, ἡκουσάν κρυφὰς γυναικείας ἐν τοῖς πέριξ τοῦ καπηλείου. Καὶ τίνες λέξεις μεταχειρίζεται ἡ κυρία Δελύκ ἵνα σημάξῃ τὴν στιγμὴν τῆς ἐσπέρας καθ' ἣν ἡκουσε τὰς κρυφὰς; Τὰς ἡκουσε, λέγει, ὁ λυκόφως μετὰ τὴν ἐπέ-

λευσιν τῆς νυκτός. Ἄλλὰ, τὸ ὀλίγον μετὰ τὴν ἐπέλευσιν τῆς νυκτός εἶνε αὐτὴ ἡ νύξ ἢ δὲ λέξις περὶ τὸ λυκόφως σημαίνει ὅτι εἶνε ἀκόμη ἡμέρα. Ἐκ τούτων λοιπὸν φαινεται καθαρῶς, ὅτι ἡ ἡμᾶς εἶχεν ἐγκαταλίπει τὸ διάφραγμα τῆς Ρούλης πρὸ τῶν κρυφῶν αἰετῶν (ἢ) ἡκουσεν ἡ κυρία Δελύκ. Καὶ μολοντί αἱ δύο αὐταὶ διαφοροὶ ἐκράσεις κατετέθησαν ἐν τῇ ἀνακρίσει ἀπαράλλακτα ὡς οἱ ἀνέφερον αὐτάς, ἐν τούτοις οὐδεμίαν ἐφημερίδα, ὡς καὶ οὐδεὶς τῶν μυρηδόνων τῆς ἀστυνομίας, ἐπρότεξε μέχρι τοῦδε εἰς τὴν μεγίστην ἀντίθεσιν τὴν ὑπάρχουσαν μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἐκράσεων.

«Ἐν εἰς ἔχω νὰ προσθέσω περὶ τῆς περιφήμου ταύτης ἡμᾶδος, ἢς ἡ ἐνοχὴ εἶνε, κατ' ἐμὲ τουλάχιστον, ἢλως ἀνυπόστατος. Προκειμένου περὶ τῆς γενικῆς ἀμοιβῆς καὶ τῆς τελείας ἀμνηστίας, τῶν προσφερομένων εἰς πάντα ὅστις ἤθελε προδώσει τοὺς συννόχους του, οὐδὲ πρὸς στιγμὴν δυνάμεθα νὰ υποθέσωμεν, ὅτι ἐν οἷων δήποτε μέλος ἡμᾶδος κακῶν ὑποκειμένων, ἢ εἶον δήποτε ἄλλων ἀνθρώπων δὲν θὰ εἶχε προδώσει ἀπὸ πολλοῦ ἢ δὴ τοὺς συννόχους του. Ἐκαστὸν τῶν ἀτόμων τῆς συμμορίας παρορμάται εἰς τοῦτο, ὅχι τόσον ἐκ τῆς ἀμοιβῆς, ἢ διὰ τὴν ἀπκλαγγὴν αὐτῶς τῆς εὐθύνης, ὅσον ἐκ τοῦ φόβου δὲν τῶν ἐμῶν ἀλλεῖ ἢ ἰδέα ἐν δειχομένης προδοσίας ὑπὸ ἐτέρου τῶν συννόχων. Μερτορεῖ μετὰ ζήσεως καὶ εὐθύς διὰ νὰ μὴ προδοθῆ αὐτὸς ὁ ὕτος. Ἄλλ' ἀφοῦ τὸ μυστικὸν δὲν ἀνεκινώθη ὑπὸ τινος, τοῦτο ἀποδεικνύει πληρέστατα, ὅτι μένει μυστικόν. Ἡ Ζοφερὰ αὐτῆ ὑπόθεσις δὲν εἶνε γνωστὴ εἰμὴ εἰς ἐνα ἢ δύο ἀνθρώπους καὶ εἰς τὸν Θεόν.

«Συλλέξωμεν ἤδη τὰ εὐτελῆ μὲν τῶν ὄντων, ἀλλὰ θετικῶς ἐκχυρόμενα τῆς μακρῆς ἡμῶν ἀναλύσεως. Μᾶς ἔχουσι ταῦτα εἰς τὸ συμπέρασμα, εἴτε ἀπαισίου τινὸς συμβεβηκότος ὑπὸ τὴν στέγην τῆς κυρίας Δελύκ, εἴτε δολοφονίας τελεθεισῆς ἐν τῷ ἄλλοι τοῦ διαπράχματος τῆς Ρούλης, ὑπὸ ἐραστοῦ τινος, ἢ τουλάχιστον φίλου στενοῦ καὶ ἐμπειστημένου τῆς μακαριτίδος. Ὁ φίλος οὗτος εἶχε τὴν ὄψιν ἡλιοκαῆ. Τὸ γράμμα δὲ τοῦτο τῆς μορφῆς, ὁ ἐντεχνος κόμπος τῆς ζώνης καὶ ὁ κινητὸς δεσμός τῶν ταινιῶν τοῦ πύλου, προδίδουσιν ἄνθρωπον ναυτικόν. Ἡ οικειότης αὐτοῦ πρὸς τὴν μακαριτίδα, νεάνιδα ἐλαφρῶν μὲν τῶν ὄντων ἢ ἡθῶν, ἀλλ' ὅχι καὶ ἐκ τῶν κοινῶν, τὸν δεικνύει ὡς ἄνθρωπον ἀνώτερον ἀπλοῦ καὶ ὑψοῦ κατὰ τὸν βαθμόν. Λοιπὸν, αἱ ἐπιγύσταί καὶ κάλλιστα γεγραμμέναι ἀνεκινώσεως αἱ ἀπκλαγγαί εἰς τὰς ἐφημερίδας, χρησιμεύουσιν ἵνα εἰ μᾶλλον ἐνισχύσωσι τὴν ἡμετέραν ὑπόθεσιν. Τὸ ὑπὸ τοῦ Ἐρμού ἀναγραφόμενον γεγονός καὶ προγενεστέρως ἐξκαρτίσεως μᾶς ἀνγκάζει νὰ ταυτίσωμεν εἰς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἄτομον τὸν ναυτικὸν τοῦτον μετὰ τοῦ ἀξιωματικοῦ ἐκείνου τοῦ ναυτικοῦ ὅς τις, ὡς ἤδη γνωρίζομεν, εἶχεν ἀποπλανήσει τὴν νεάνιδα.

«Καὶ ἐνταῦθα, λίαν καταλλήλως, παρουσιάζεται καὶ ἕτερά τις ἐνδειξις, ἢ τῆς μικρᾶς ἐν τῷ δάσει διαμονῆς τοῦ ἡλιοκαοῦς ἀνθρώπου. Ἐμμένωμεν ἐπὶ

τῆς χαλκοχρόου ταύτης καὶ Ζοφερᾶς μορφῆς του, ἢτις θὰ ἦτο εἰς ὑπερβολικὸν βαθμὸν τοιαύτῃ ἀφοῦ αὐτῆ εἶνε τὸ μόνον δεῖγμα οἷον αὐτοῦ, ὅπερ διέσωσαν ἐν τῇ μνήμῃ τῶν ἀπὸ καιροῦ ἢ κυρία Δελύκ καὶ ὁ Βαλεντίνος. Ἄλλὰ διατὶ ὁ ἀνὴρ οὗτος ἀπουσιάζει; Μήπως ἐδολοφονήθη ὑπὸ τῆς ἡμᾶδος; Ἄλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, διατὶ μόνως τῆς νεάνιδος, τὰ ἔχνη ἀνευρέθησαν. Ὑποτίθεται ὅτι τὸ θέατρον ἀμφοτέρων τῶν δολοφονιῶν ὑπῆρξε τὸ αὐτὸ μέρος. Ἄλλὰ τὸ πτώμα ἐκείνου τί ἐγένετο; Οἱ δολοφόνοι λίαν προφανῶς θὰ μεταχειρίζοντο αὐτὸ ὡς καὶ τὸ τῆς νεάνιδος. Ὅχι, δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ζῆ, καὶ ὅτι τὸ αἷσιον δι' ὃ κρύπτεται εἶνε ὁ φόβος μὴ κατηγορηθῆ ἐπὶ φόνο. Τώρα μόνον, ὅτε πολὺ χρόνον διαστημα εἶχε παρῆλθει δύναται νὰ τρέψῃ τοιοῦτον φόβον, ἀφοῦ εἰς μάρτυς βεβαίως ὅτι τὸν εἶχεν ἴδει συμπεριπατοῦντα μετὰ τῆς Μαρίας; ἀλλ' ὁ φόβος οὗτος οὐδεμίαν θὰ εἶχεν ἐπιρροὴν καθ' ἣν ἐποχὴν ἐτελέσθη ὁ φόνος. Ἡ πρώτη πρᾶξις ἐνὸς ἀθῶου θὰ ἦτο νὰ καταγγεῖλῃ τὸ ἐγκλημα καὶ συνεργήσῃ εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῶν κακοποιῶν. Ἐθεάθη μετὰ τῆς νεάνιδος; διήλθε μετ' αὐτῆς τὸν ποταμὸν ἐντὸς πλοισίων ἀνακαλυφθέντος. Ἡ καταμύνησις τῶν ἐνόχων θὰ φανῆ, καὶ εἰς τὸν κοινότερον τῶν ἀνθρώπων, ὡς τὸ ἀσφαλέστερον καὶ τὸ μόνον μέσον ἵνα οὗτος διαφύγῃ τὰς ὑπονοίας. Δὲν δυνάμεθα νὰ τὸν υποθέσωμεν, κατὰ τὴν ἀπαισίαν ἐκείνην νύκτα, ἀθῶον ἄμα καὶ μὴ λαθόντα γνώσιν τοῦ διαπράχθέντος κακούργηματος. Ἐν τούτοις μόνον ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων τούτων περιπτώσεων τῆ συνεχωρεῖτο. ἀφοῦ ζῆ, νὰ λείψῃ τοῦ νὰ καταγγεῖλῃ τοὺς φονεῖς.

«Καὶ τίνες μέσσα κατέχομεν, ἵνα δι' αὐτῶν εὑρωμεν τὴν ἀλήθειαν; θὰ ἴδωμεν τὰ μέσσα ταῦτα πολλαπλασιαζόμενα καὶ καθιστάμενα πλέον διακεκριμένα ἐφ' ὅσον προκρίνομεν. Ἀναλύσωμεν τὸ πλοῖον τοῦτο συμβᾶν τῆς πρώτης φυγῆς. Λάθωμεν γινώσιν ὄλων τῶν ἀφρώντων αὐτῶν, καὶ τῶν μερῶν ἐν οἷς διέμενε κατὰ τὴν ἐποχὴν ἀκριβῶς τοῦ φόνου. Συγκρίνωμεν ἐπιμελῶς πρὸς ἀλλήλας τὰς διαφόρους ἀνεκινώσεως τὰς σταλείσας πρὸς τὴν ἐσπερινὴν ἐφημερίδα καὶ σκοπούσας νὰ ἐνοχοποιήσωμεν ὁ μὰ δα ἀνθρώπων. Κατόπιν συγκρίνωμεν τὸ ὕψος καὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν ἀνεκινώσεων τούτων πρὸς τὰς σταλείσας ἐν ἐποχῇ προγενεστέρως εἰς τὴν πρωϊνὴν ἐφημερίδα καὶ ἐπιμενούσας τόσον ἐντόμως ἐπὶ τῆς ἐνοχῆς τοῦ Μεναί. Κατόπιν δὲ πάλιν, συγκρίνωμεν τὰς ἀνεκινώσεως ταύτας πρὸς τὴν γνωστὴν γραφὴν τοῦ ἀξιωματικοῦ. Προσπαθήσωμεν, διὰ λεπτομερεστέρως ἀνακρίσεως τῆς κυρίας Δελύκ καὶ τῶν τίνων τῆς, ὡς καὶ τοῦ Βαλεντίνου, νὰ λαθῶμεν τὴν ὅσον οἷον τε ἀκριβεστέρως περιγραφὴν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τὴν ἡλιοκαῆ ὄψιν. Ἐκ τῶν ἐρωτήσεων τούτων ἐπιτηδείως διεξκομμένων, θὰ ἐξαχθῶσι παρὰ τινος τῶν μαρτύρων πληροφορίαι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου (ἢ ἐπ' ἄλλων), — πληροφορίαι αἱ αὐτοὶ οἱ μάρτυρες κατέχοισιν ἔσως χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζωσι. Καὶ ἐπειτα,

ἀκολουθήσωμεν τὰ ἔχνη τοῦ πλοίου τοῦ ἀνευρέθεντος τὴν πρωϊαν τῆς δευτέρας, 23 Ἰουνίου, καὶ ἐξκαρτίσεως ἐκ τοῦ μέρους ἐνθα εἶχε προσδεθῆ, ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἐπιτετραμμένου τὴν φύλαξιν αὐτοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἡ ἀνευρέθη ἀλλοῦ, ἐν ἐποχῇ καθ' ἣν δὲν εἶχεν εἰσέτι ἀνακαλυφθῆ τὸ πτώμα. Μετ' ἐπιμελείας καὶ μετὰ τῆς θεούσης ἐπιμονῆς θὰ παρακολουθῶμεν ἀπαύστως τὸ πλοῖον τοῦτο: διότι, ὅχι μόνον δύναται νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τὴν ταυτότητά του ὁ εὐρὼν αὐτὸ, ἀλλὰ καὶ τὸ πηδάλιόν του εὐρίσκειται εἰς χεῖρας ἡμῶν. Δὲν δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν, ὅτι ὁ τυχὼν ἄνθρωπος, ἐξ ἀπλῆς ἰδιοτροπίας, ἦτο δυνατὸν, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀναζητήσεως, νὰ ἐγκαταλίπῃ τὸ πηδάλιον ἐνὸς πλοίου ἰστιοφόρου. Οὐδεμίαν δὲ ἡλωσις δὲ ἡμοσίαι ἐγένετο περὶ τῆς ἀνευρέσεως τοῦ πλοίου τούτου. Σιωπηλῶς τοῦτο ἀνευρέθη, καὶ σιωπηλῶς ἐγένετο ἀφαντῶν. Ἄλλὰ πῶς συνέβη ὥστε ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ἐνοικιαστής τοῦ πλοίου τούτου, ἀνευ δὲ ἡμοσίαις δὲ ἡλωσις, ἐν ἐποχῇ τόσον προσεγγίζουσα πρὸς τὴν πρωϊαν τῆς τρίτης, ἠδυνήθη νὰ πληροφορηθῆ περὶ τοῦ μέρους ἐνθα ἐφυλάσσετο τὸ ἀνευρέθην πλοῖον, ἐὰν τουλάχιστον δὲν θέσωμεν αὐτὸν ἔχοντα σχέσεις πρὸς τὸ Ναυτικόν, σχέσεις ἀτομικὰς καὶ σταθεράς, ἐξ ὧν ἠδύνετο νὰ εἶνε ἐν γνώσει τῶν μικρῶν εἰδήσεων τῶν ἀποβλεπουσῶν αὐτό;

«Ὅτε ἐπραγματεύθη περὶ τοῦ δολοφόνου τοῦ σύροντος τὸ φορτίον αὐτοῦ πρὸς τὴν ἀκτὴν, ὑπέδειξε ὅτι ὄφειλε νὰ προμηθευθῆ πλοῖον. Ἐννοοῦμεν ἤδη, ὅτι ἡ Μαρία Ροζέτου ἐρρίθη ἀναμφιβόλως ἀπὸ πλοίου. Οὕτω, τὸ πρᾶγμα συνέβη φυσικώτατα. Ὁ φονεὺς δὲν ἠδύνετο νὰ ἐμπιστευθῆ εἰς τὰ ἀβαθῆ ὕδατα τῆς ἀκτῆς. Τὰ ἰδιαιτέρως σημεῖα τὰ ἀποτυπούμενα ἐπὶ τῆς ράχους καὶ τῶν ὄμων τοῦ θύματος, φαίνονται προελθόντα ἐκ τῶν ἐν τῷ βῆθει τοῦ πλοίου μερῶν. Τὸ ὅτι ἐπὶ τοῦ πτώματος δὲν ἦτο προσδεδμένον βάρος τι, ἐνισχύει εἰς πλεον τὴν ὑπόθεσιν ἡμῶν. Ἐὰν ἐρρίπτετο τὸ πτώμα ἀπὸ τῆς ἀκτῆς, θὰ τῷ προσήρτων ἀφεύκτως τοιοῦτο βάρος, τότε δὲ μόνον δυνάμεθα νὰ ἐξηγήσωμεν τὴν ἐλλειψίν αὐτοῦ, ὅταν υποθέσωμεν ὅτι ὁ φονεὺς δὲν ἔλαβε τὴν πρόνοιαν νὰ προμηθευθῆ τοιοῦτο προτοῦ ἀναχθῆ εἰς τὸ πέλαγος καθ' ἣν στιγμὴν ἡτοιμάζετο νὰ ρίψῃ τὸ πτώμα εἰς τὸν ποταμόν, παρετήρησε βεβαίως τὸ λάθος του, ἀλλὰ δὲν εἶχε πρόχειρον τὸ μέσον ἵνα ἐπανορθώσῃ τοῦτο. Προὔτιμησε τὰ πάντα νὰ θυσιάσῃ ἢ νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς τὴν κατηραμένην ἀκτὴν. Ἄπαξ ἀπκλαγγαίς τοῦ ἀψύχου φορτίου του, ὄφειλε νὰ σπεύσῃ ὅπως ἐπανήλθῃ εἰς τὴν πόλιν. Τότε, ἀπὸ τινος Ζοφερᾶς ὄχθης, ἐπὶ ἠδύνην εἰς τὴν ζήραν Ἄλλὰ τὸ πλοῖον δὲν ἔ' ἀπέβαινεν ἄρα ἐπιφοβὸς δι' αὐτὸν μάρτυς; Ἐκεῖνος ἐβιάζετο πολὺ, καὶ δὲν ἠύκαίρει νὰ σκίπτηται τοιαύτας μικρολογίας! Ἄλλως τε, ἐὰν τὸ προσέδενεν εἰς τὴν ἀκτὴν, τότε, ἐσκέπτετο, θὰ ἠγείροντο ὑπόνοιαι κατ' αὐτοῦ ἢ δὲ φυτικώτατη αὐτοῦ σκέψις ἦτο, τὸ νὰ ἐκδιώξῃ μακρὰν αὐτοῦ, ὅσον τὸ δυνατὸν μακρότερον, πᾶν ὅ,τι εἶχε σχέσιν τινὰ πρὸς τὸ ἐγκλημα του ὅχι μόνον

αυτός έφυγε μακρὰν τῆς ὄχθης, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ πλοίου του πᾶν ἄλλο ἐσκέφθη ἢ νὰ τὸ προσδέσῃ ἐκεῖ. Ἄναμφιβόλως, τὸ ἀφῆκε ἢ ἀποπλανηθῆ ἔν τῷ πελάγει.

Ἐξοκολουθήσωμεν τὴν σκίψιν ἡμῶν. Τὴν πρῶτην ὁ ἄθλιος ἐκυριεύθη ὑπὸ ἀρρήτου τρόμου, ἰδὼν ὅτι τὸ πλοῖον ἀνευρέθη καὶ προσεδέθη εἰς μέρος ὃ αὐτός, ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του ἴσως, συγχάζει τακτικῶς. Τὴν ἀκόλουθον νύκτα, χωρὶς νὰ το λήσῃ ἢ ἀπατήσῃ τὸ πηδάλιον, ἀρίνει τὸ πλοῖον νὰ γίνῃ ἀφαντον. Τώρα, ποῦ εὐρίσκειται, τὸ ἀνευρηθὲν πλοῖον τοῦτο; Προβῶμεν εἰς ἀναζήτησιν του, ἥτις ἔστω ἡ κυριώτερά τῶν ἀναζητήσεων ἡμῶν. Μετὰ τῆς πρώτης διασαφήσεως τὴν θὰ ἐπιτύχωμεν, ὅ ἄρχισῃ νὰ ὑποφώσκῃ καὶ ἡ αὐγὴ τῆς ἡμετέρας ἐπιτυχίας. Τὸ πλοῖον τοῦτο θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ, μετὰ ταχύτητος ἥτις καὶ ἡμᾶς αὐτούς θὰ ἐκπλήξῃ, πρὸς ἐκεῖνον ὅστις εἶχε κάμει χρῆσιν αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀπαισίαν τῆς κυριακῆς νύκτα. Ἡ μία ἐπιβεβαίωσις θὰ ἐπαυξάνηται διὰ τῆς ἑτέρας, καὶ ὅ ἄ μᾶς ἄγῃ ἐπὶ τὰ ἔχνη τοῦ φρονέως, ὅστις ταχέως θὰ εὐρεθῆ εἰς χεῖρας ἡμῶν.

Διὰ λόγους οὗς ἀποσιωπῶμεν, ἀπέγομεν τοῦ νὰ δημοσιεύωμεν ἐνταῦθα τὰ πρακτικὰ ἐν οἷς ἐκτυλίσσεται ἡ ἀνάκρισις ἢ γενομένη συμφώνως πρὸς τὰς ἀνωτέρω ἐνδείξεις, τὰς κατὰ τὸ φαινόμενον ἐπιπολαίους, ἃς ἀπικάλυψεν ὁ Δυπέν. Ἄναφίρομεν μόνον, ὅτι τὸ ποθοῦμενον ἀποτέλεσμα ἐπίτυχε τελείως, καὶ ὅτι ὁ διευθυντὴς τῆς Ἄτιννομίας ἐπλήρωσε πιστῶς, καίτοι δυσθῦμως, τὴν πρὸς τὸν ἱππότην Δυπέν ὑπόσχεσίν του.

ΤΕΛΟΣ

ΜΙΑ ΣΟΦΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ

Ἰπῆρε παλαιὰ τις ἐποχὴ, καλὴ διὰ τοὺς βρασιλεῖς, πλὴν δεινὴ καὶ δυσφόρητος διὰ τοὺς λοιπούς ἀνθρώπους· καὶ κατ' αὐτὴν, διηγούνται, ὅτι ἐβρασιλευεν ἀπερᾶντου χώρος, κωφός τις καὶ χωλὸς μονάρχης, ἔχων κυλλὴν τὴν εὐώνυμον χεῖρα, καὶ τυφλὸν τὸν ἕτερον ὀφθαλμόν. Πλὴν, τὰ φυσικὰ ταῦτα ἐλαττώματα δὲν ἐκώλυον παντάπασιν τὸν ἄνθρωπον τοῦ νὰ θεωρῆ ἑαυτὸν Νάρκισσον, τῆ δημοφῶν ἐπιβεβαίωσις κολάκων φίλων του· καὶ ὁ ἀνάπηρος ἡγεμὼν, ὠργίζετο ἐναντίον τῶν ἀτυχῶν ζωγράφων, οἷς ἀνέθετε τὸ δυσχερὲς ἔργον τῆς ἀπαθανάτισεως παρομοίως καλλοῦντες, φρονέων τοὺς μὲν, διότι κατορθύντες νὰ τὸν εἰκονίζωσι καλλιμορφον, τὸν ἐζωγράφων πάντῃ ἀνόμοιον, τοὺς δὲ, διότι ἐπιτύχων μὲ τὴν ὁμοιότητα, ἀλλ' ἀπικονίζον αὐτὸν κεντρεχῶς δυσειδέστατον, καὶ πλήρη φρικαλέων σωματικῶν ἐλαττωμάτων. Οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἦτο ἀληθὴς καλλιτέχνης. Μάτην ἀντικαθίστα διὰ νέων τοὺς ἐκάστοτε ἀποτυγχάνοντας, οὗς μὲ λύπην του ἡναγκάζετο νὰ φονεύῃ, ἐνσπείρων πανικὸν εἰς τοὺς ταλαιπώρους ζωγράφους τῆς εὐρείας ἐπικρατείας του,

κινδυνεύοντας νὰ κρεμασθῶσι μέχρις ἐνός, ἐὰν μὴ προστήρχετο αὐτορμήτως ἄσημὸς τις φιλόσοφος, μετρίως κτεχὼν γνώσεις καλλιτεχνικὰς, ὅστις δὲ ἰδὼν ὅτι τὸ μόνον λάθος τῶν προειρημισθέντων ζωγράφων ἀπέκλιτο εἰς τὴν ἀνεπιτυχίαν ἐκλογῆς τῆς θέσεως ἢν ὄφειλιν νὰ δόσωσιν εἰς τὸν εἰκονιζόμενον, ἀνέλαθεν αὐτὸς νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸν δυσκόλον ἡγεμόνα καὶ κατώθωσι νὰ συμβιβασθῇ τὴν ὑπόθεσιν, οἰκονομῆσας θευμασίως τὰ πράγματα.

Παρέστησε τὸν μονάρχην εἰς θέσιν κυνηγοῦ, σκοπεύοντος τὸ θήραμα μὲ τὸν χωλὸν πόδα γονυπετῆ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, εἰς τρόπον ὅστε τὸ ἐλάττωμα νὰ καθίσταται ἀφανές, ὑποστηρίζοντα διὰ τῆς βεβλαμμένης χειρὸς φυσικῶτατα τὸ ὄπλον, τοῦ ὑποίου τὴν σκανδαλὴν ἐπίεξιν ἢ δεξιὰ, ἐνῶ ἡ κεφαλὴ, χαμηλομένη δῆθιν ἐπὶ τοῦ πυρεθῆλου, μὲ κλειστὸν τὸν ἐσβεσμένον ὀφθαλμόν καὶ τὸν ὕψῃ σκοπιόμενον ἐπὶ τοῦ σημείου, ἐδίδε τὴν φυσικὴν ὁμοιότητα πρὸς κυρτὴν ράχιν σκοπευτοῦ εἰς τὸν βασιλικὸν ὕβον, ὅστε ὁ μονάρχης ἀνεγνώριεν ἑαυτὸν, χωρὶς νὰ ὀργισθῆ πλέον διὰ τὰ ἐλαττώματά του, τὰ ὅποια ὑπῆρχον μὲν ἀπαράλλακτα, ἀλλ' οὐχὶ εἰδελθῆ καὶ παρὰ φύσιν, μᾶλλον δὲ χρήσιμα καὶ ὑποβοηθούντα τρόπον τινὰ τὴν φυσικότητα τῆς στάσεως. Τόσον δὲ ἐγοητεύθη, ὅστε, ὡς ὅλοι οἱ μυθιζόμενοι βασιλεῖς, παρεχώρησε καὶ αὐτὸς εἰς γάμον τὴν θυγατέρα του, ἐντελῶς ἀνόμοιον αὐτῷ, καθ' ἃ βεβαιούσιν, ἔχουσαν τὴν μορφήν, εἰς τὸν μεγαλοφυῆ ζωγράφον, ὅστις σῶτας τοῦ θανάτου τοὺς ὁμοτέχνους του, ἀρῆκεν ἑμα εἰς ἡμᾶς ἐν λαμπρὸν παράδειγμα τοῦ πῶς πρέπει νὰ μεταχειρίζομεθα καὶ τὰ ἡθικὰ ἐλαττώματα τῶν ὁμοίων μας, θεωροῦντες αὐτὰ ὑπὸ τὴν χρησιμωτέραν τῶν ὄψιν.

ΙΚΑΡΙΩΝΗ

ΟΛΙΓΟΝ ΑΠ' ΟΛΑ

Sapori. Εἰς τὴν προλαβοῦσαν ποικιλοδαισίαν, τὴν ὑπὸ τὸν ἀνωθι τίτλον, ὑπεσχέθη νὰ παραθέσω δείγμα μεγάλου σαπῶνος, τῆς περὶ τοῦ Sapori — εἶδους σαπῶνος κατασκευαζομένου ἐν Ἰταλίᾳ — ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν ἀλλήν ἐκείνην, τὴν τελειοτάτην ἐν τῇ συντομίᾳ τῆς, δηλ. τὴν τοῦ γερμανοῦ Hink, ἢν τότε παρέθηκα. Ἰδοὺ ἤδη, ἵνα ἐκτελέσω τὴν ὑπόσχεσίν μου, ἢ ἐν λόγῳ σαπῶνα, μία τῶν πομπουλογυθεστέρων τοῦ εἶδους, χωρὶς, ἐννοεῖται, νὰ ὑπολογισθῶσι καὶ τὰ εἶδη τῶν στοιχείων, καὶ οἱ παράγραφοι κ. λ. δι' ὧν αὕτη τυποῦται. — «Τὸ σάπολ εἶνε σαπῶνιον ἄριστον τῆς τοαλίετας, βραδευόμενον, ὑγιεινόν, πραῦντικόν, καθαρτικόν· καθιστᾷ τὴν ἐπιδερμίδα μαλακὴν, βελουδοειδῆ καὶ λευκὴν· ἰαίνει καὶ προλαμβάνει πάσας τὰς δερματικὰς νόσους. Θεραπεύει πάσας τὰς δερματικὰς παθήσεις (ἀκολοθεῖ μακροτάτη ἀπαριθμησίς του, ἀφ' ἧς δὲν λείπει οὔτε ἡ ἐρυθρὰ ρίς ἐκ πότου ἢ ἄλλως, οὔτε ἡ ψώρα, οὔτε οἱ κάλοι κ. λ.) καὶ βραδύνει τὸν σχημα-

τισμὸν τῶν ρυτίδων. Εἶνε ἀντιπαρασιτικόν, καὶ θεραπεύει οἰκονδῆποτε ἀσθένειαν τῶν τριχῶν, ἰδίως τὴν πιτυρίασιν, καὶ τὴν πρόωρον πτώσιν των. Εἶνε τὸ μόνον ἀξιοσύστατον σαπῶνιον διὰ τὰ γλυκεῖα καὶ τ' ἄλλα λουτρά, καὶ ἀντικαθίστα τὸν σάπονα τοῦ θεοῦ, τοῦ φανικοῦ ὄξους, τῆς πίσσης κ. λ., τόσον δυσἀρέστους διὰ τὴν ὀσμὴν των. — Λαμπρὸν διὰ τὸ ζύρισμα, ἐπειδὴ ἀφρίζει ἀφθόνως, καὶ ὄν ἀντισηπτικόν, ἐμποδίζει τὸν μολυσμὸν τῶν μικροβίων εἰς τὸ δέρμα κ. λ. καὶ δροσιζει αὐτό. — Ἀντιμιασματικὸν ἐξαιρέτως, προλαμβάνει τὰς ἐπιδημίας, καὶ εἶνε χρησιμώτατον εἰς τοὺς ἐπισκεπτομένους ἀσθενεῖς. — Προφυλάσσει ἀπὸ τοὺς νυγμούς τῶν ἐντόμων, σφικῶν, κωνόπων κ. λ. — Στοιχίζει 1,25 κατὰ τεμάχιον μετὰ ὀδηγίας εἰς 6 γλώσσας, κ. λ. κ. λ. Ὄς νὰ μὴ ἐφθάνῃ αὕτη ἢ ὑπερπαντος ρεκλάμα, οἱ κατασκευασταὶ τῆς νέας ἐν λόγῳ πανάκειας ἐπένοήσαν καὶ ἀλλήν. Ἐμίσθωσαν δηλ. μέγα ἀερόστατον, ὅπερ μετὰ θαψιλῆ τοιχοκόλλησιν εἰδήσεον, ὑψώθη μετὰ τινῶν ἀεροκαυτῶν ἐν Μιλάνῳ πρὸ τινῶν ἡμερῶν εἰς μέγα ὕψος, καὶ ἐκείθεν ἐβρεξεν εἰς τὴν πόλιν καὶ τὸ ἐπὶ τῆς πλατείας, ἀφ' ἧς ὑψώθη, ἀπειρον πλῆθος ἐκκοντάδας χιλιάδων ρεκλαμῶν ὡς ἀνωτέρω! Ἐννοεῖται, ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ μέσα ἐπιτυγχάνουν τὸν σκοπὸν, καὶ τὸ σάπολ ἐξοδεύεται, πληρόν τῶν σαπῶνων τὰ ἐξοδα, καὶ πλουτίζον τὸν ἐφευρέτην του!

Καὶ ἄλλα σαπῶνα. Διὰ νὰ γνωστῆ δὲ πόσον τελεσφορεῖ ἡ σαπῶνα, προσθέτω, ὅτι δύο νέων ποτῶν, τοῦ «Πικροῦ Μοντεκούδιν» καὶ τοῦ «Ρώμη-Μπίτερ» κατώρθωσαν δι' αὐτῆς νὰ τὰ καταστήσουν πρωτεύοντα ἐν τῇ καταναλώσει εἰς Μπούενος Ἀἴρες τῆς Ἀμερικῆς, ὑποκαθίσταντες ἀρχαιοτάτας ἔξεις πρὸς ἄλλα ποτὰ. Ἀλλὰ τί ρεκλάμας ἔκκαμον; Πλὴν τῶν ἐν ταῖς ἐφημερίσιν ἀγγελιῶν, κατεγέμισαν τὸν κόσμον ἀπὸ τοιαύτας, πολλοῦντες αὐτὰς εἰς τὰ θεάτρα, εἰς τὰ τραμ καὶ τὸν σιδηρόδρομον, ἐκδίδοντες ἡμερολόγια, μεταχειρίζομενοι τὸν μαγικὸν ἢ ηλεκτρικὸν φανόν, δι' οὗ παρίστων τὰ ποτὰ των εἰς διαφόρους εἰζήνας, πληρώσαντες μουσουργοὺς νὰ συνθέσωσι δύο πόλικας φερύσας τὸ ὄνομα τῶν ποτῶν τούτων καὶ διανεμηθείσας δωρεὰν εἰς ὅλην τὴν Δημοκρατίαν, καὶ ἔστειλαν εἰς τὰς ἀπειραριθμοὺς ἐφημερίδας τῆς τε πρωτεύουσας καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, ἅνα μίαν δωδεκάδα ἐξ ἑκατέρου ποτοῦ, καὶ δὲν ἤξεύρω τί ἄλλο! Ἄς τ' ἀκούσωσι αὐτὰ οἱ ἰδιοὶ μας βιομήχανοι, καὶ ἂν δὲν δύναται νὰ τὰ ἐφαρμόζωσι ὅλα, ἃς ἐφαρμόζωσι καὶ τὸ τελευταῖον χάριν τῶν προϊόντων των.

Ροδάκινον. Ἐκλεκτὸν, ὑγιεινόν, ἀρωματωδὲς, καὶ εὐπεπτον — ὅταν εἶνε ὄριμον — τὸ ροδάκινον, ἐνῶ παρ' ἡμῖν τρώγεται ὡς ἀπλή ὄπωρα, ἀλλοθι παρασκευάζεται ποικιλοτρόπως, καὶ δὴ εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἐνθα εἶνε θαψιλῆς, χρησιμεύει εἰς κατασκευὴν ὀρκίου πνευματώδους ποτοῦ. Παράγεται δὲ,

ὡς γνωστὸν περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰουλίου μέχρι τῶν μέσων Ὀκτωβρίου, καὶ ἐν Κίνα εἶνε ὁ σπουδαιότερος καρπὸς, ἀφου καὶ ἡ ροδακινῆ ἐκεῖ, διὰ τὴν ὠραίαν τῆς ἀνθησίν, εἶνε τοῦ ἐρωτος τὸ σύμβολον.

Ἄνθρωπος - βαρόμετρον. Ὅστις ἤκουσε τὴν ὠραϊκὴν μουσικὴν τῆς «Κάρμεν» τοῦ Μπιζέ, ὅπου καὶ τὸ τερπνότερον ἐκεῖνο ἄσμα τοῦ toreador, ὃ ἐλαβεν ἀφορμὴν νὰ μάθῃ, ὅτι οὕτω καλοῦνται ἐν Ἰσπανίᾳ οἱ ταυρομάχοι, περὶ ὧν ἐκτενεστέρας πληροφορίας δύναται νὰ λάβῃ ὁ βουλιόμενος καὶ δυνάμενος εἰς τὸ θαυμαστὸν σύγγραμμα τοῦ Davillier «Ἰσπανία», τὸ κατασκευασμένον διὰ λαμπροτάτων εἰκόνων τοῦ Doré. Τοιοῦτος λοιπὸν toreador, ἢ καὶ torero — εἶνε ταῦτό — ἐν τῇ Μαδρίτη εἶνε ὁ περίφημος Φρασκουέλος, ὃν, τελευταία τις πληγὴ ἐπὶ τῆς χειρὸς ἀνοίχθεῖσα ὑπὸ σφοδρῶν κρατισμῶν ἐνὸς ταύρου, ἀναγκάζει ν' ἀποστῆ πλέον τῶν ταυρομαχιῶν· ἀλλ' ὁ Φρασκουέλος οὗτος ἔχει τὸ σῶμα κατὰ τέρπον ἐκ πληγῶν ἀρχαιοτέρων, οὕτως ὅστε, εἶνε εἶδος κοσμίον καὶ βαρομέτρον κατὰ τὸν ἄνθρωπον. Τὸ τελευταῖον τοῦτο συμβαίνει, διότι ὁ ἀπόστρατος ταυρομάχος, ἐνεκεν ἰδιαιτέρων τινῶν πόνων, οὗς αἰσθάνεται εἰς τὰς πληγὰς του, εἶνε εἰς θέσιν νὰ προλέγῃ τὴν βροχὴν εἰκοσιτέσσαρας ὥρας πρὶν, καὶ τὴν ἀλλαγὴν τῆς θερμοκρασίας ὀκτὼ ὅλας ἡμέρας πρὶν, αἰσθανόμενος ἐκ τῶν προτέρων τὰς καιρικὰς μεταβολὰς! Αὐτὸ τὸ φαινόμενον, ἐνῶ ἀφ' ἐνός ἀποδεικνύει, ὅτι οὐχὶ πᾶν καιρὸν μᾶς ἔρχεται πρὸς βλάβην, ἀφ' ἑτέρου, προσθέτει εἰς τὰ μέχρι τοῦδε γνωστά φυσικὰ ἢ τεχνικὰ βαρόμετρα, καὶ τὸ βαρόμετρον-ἄνθρωπον, ἀλλὰ δυστυχῶς, οὐχὶ διὰ παντός, ἀφου ὁ toreador Φρασκουέλος, εἴτε ἐκ τῶν πληγῶν του, εἴτε ἄλλως, ὃ ἀποθάνῃ βεβαίως μίαν ἡμέραν.

Πρακτικὴ συμβουλή. Πιστεύω, ὅτι θὰ χρησιμεύῃ, ἰδίως εἰς τὰς κυρίας, καὶ διὰ τοῦτο τὴν παραθέτω. Ἐκ πολλῶν ἄλλων αἰτίων, ἐξαιρέτως ὁμως ἐνεκα τῆς ἡλιακῆς θερμότητος καὶ μετὰ τὰ λουτρά, ἀναφαίνονται ἐπὶ τοῦ προσώπου κηλίδες τινές, ἐρυθραὶ πρῶτον καὶ μέλανες· εἴπειτα — αἱ ἐρηλίδες. Ταύτας ἐξαλείφει τὸ λεύκωμα τῶν ὠν, ἀφου καλῶς δαρθῇ ὅστε νὰ πήξῃ, καὶ εἴπειτα ἐπιτριβῆ ἐπὶ τῶν ἐρηλίδων, ἀρινόμενον νὰ ξηρανθῆ ἐπάνω των. Ρυτιδοὶ ὀλίγον ἢ μέθοδος, ἀλλὰ παροδικῶς· ἀφου μετὰ μίαν ὥραν ἀποπλυθῆ διὰ δροσεροῦ ὕδατος τὸ λεύκωμα, βλέπει τις εὐχαρίστως, ὅτι αἱ ἐρηλίδες ἐξηλείφθησαν, καὶ τὸ δέρμα ἐλευκάνθη. Χ. Θ.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑΧΟΙ

Ὁ Φιγαρὸν ἀνταπεκρίσει ἐν Νέας Ὑόρκης, δημοσιεύει τὰ ἐξῆς περίεργα περὶ γυναικῶν ἐκατομμυρίων ἐν ταῖς Ἡνωμέναις Πολιτείαις:

«Εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην ἡ χήρα Στουάρτ, προσφάτως ἀποθανοῦσα, ἐκέκτητο εἰσόδημα πέντε ἑκατομμυρίων φράγκων. Εἰς τὴν Καλλιφορνίαν ὁ κ. Κρόκερ, εἰς τῶν βασιλέων τῶν σιδηροδρομῶν, ἀποθνῄσκων, ἀφῆκεν εἰς τὴν χήραν του ὀγδοήκοντα ἑκατομμύρια φράγκων. Ἐν ἁγίῳ Λουδοβίκῳ ἡ κυρία Μάρφιτ ἔχει εἰκοσι ἑκατομμύρια φράγκα, πάντα ἐκ προικῆς, δοθείσης αὐτῇ παρὰ τῶν γονέων της.

Ἄλλ' ἡ πλουσιωτέρα πρῶτον τῶν γυναικῶν εἶνε ἀνεπιβόλως ἡ χήρα κυρία Μουτῆως Τάυλορ, διότι κέκτηται διακόσια ἑκατομμύρια φράγκα, ἅτινα τῇ ἀφῆκε θνήσκων ὁ σύζυγός της. Ὑπάρχουσι πλείεσται κυρίαί, αἵτινες δὲν γνωρίζουσι καὶ αὐταὶ ἐπακριβῶς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἑκατομμυρίων τὰ ὅποια κέκτηνται, ὡς αἱ κυρίαί Ἄπτωρ, Μάρτζαλ, Ὀρόβερ, Πικρά, Σχέβεν; κλπ. Ἄλλ' ἡ κυρία Μουτῆως Τάυλορ ἀποτελεῖ ἐντιμὸν ἐξῆρσιν μεταξὺ τῶν, δαπανῶσα τὸν ἑαυτῆς πλοῦτον ὑπὲρ ἀγαθοεργῶν σκοπῶν. Ἔχει δὲ πρὸς τοῦτοις καὶ τὴν πολυτέλειαν νὰ κέκτηται Ἑκκλησίαν ἀποκλειστικῶς ἰδικήν της καὶ ἐφημέριον ἰδικὸν της.

Ἡ ἐκκλησία, αὕτη κατασκευασθεῖσα ἐν τινι προαστείῳ τῆς Νέας Ὑόρκης, παρὰ τὴν ἀκτὴν τοῦ Ἀτλαντικοῦ, ἐστοίχισε πλεόν τῶν 400,000 φράγκων ὁ δὲ εὐτυχὴς ἐφημέριος, ἀπολαμβάνει ἐτήσιον μισθὸν 20,000 φράγκων.

Αἱ πλείεσται τῶν μνησθεισῶν Κυριῶν, ἔχουσι τὰ ἑκατομμύρια των εἰς χρεώγραφα τοῦ Κράτους ἢ εἰς μετοχὰς σιδηροδρομῶν, λαμβάνουσιν ἀκόπως τὰ εἰσοδήματά των, χωρὶς ποσῶς νὰ μεριμνῶσιν ἢ νὰ ἐργάζωνται. Ἀποτελεῖ ὅμως ἐξῆρσιν ἡ κυρία Χέιττυ Γκρήν, ἥτις εἶνε τραπεζίτις καὶ παικτρία ἐν τοῖς χρημασθηρίοις ἰκανωτάτη. Νομίζει τις, ὅτι βλέπει κανεὶν Βένδερβιλτ μὲ μεσοφούστανα. Ὅτε ἐνευφρέθη, εἶχε πρῶτα 65 ἑκατομμυρίων φράγκων, ἐνῶ ὁ σύζυγός της ἦτο πτωχός, ἔχων μόνον πέντε ἑκατομμύρια. Τώρα, χάρις εἰς τὴν ἐπιδειξιότητα καὶ τὸ θάρρος της ἐν ταῖς οἰκονομικαῖς ἐπιχειρήσεσιν, ἀπέκτησε περιουσίαν 180 ἑκατομμυρίων φράγκων.

Ἡ κυρία Δόβ, καίτοι μὴ ἔχουσα τὴν κολοσιαιάν περιουσίαν τῆς μνησθείσης, εἰργάσθη οἰκονομολογικῶς εἰς τρόπον τοιοῦτον, ὥστε κατώρθωσε νὰ ἐκλεχθῆ πρόεδρος μιᾶς σιδηροδρομικῆς Ἐταιρείας τῆς Βοστώνης. Εἶνε ἡ μόνη ἐκ τοῦ ὠραίου φύλου διοικοῦσα σιδηροδρομὸν ἐν τῷ κόσμῳ.

Ἄλλ' ἡ περιεργότερα τῶν γυναικείων τούτων φυσιογνωμιῶν εἶνε ἡ κυρία λοχαγός Τόμ, ἐν Ἀλάσκᾳ, τῇ ρωσικῇ χώρῃ ἥτις προσηρτήθη εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας. Ἡ κυρία λοχαγός εἶνε Ἰνδῆ, ἀσχημοτάτη, ἡλικίας τεσσαράκοντα ἐτῶν. Ἔσχε δύο συζύγους ταυτοχρόνως — διότι παρὰ τῇ φυλῇ της ἐπετρέπετο ἡ πολυγαμία καὶ διὰ τὰς γυναῖκας — ὧν ἠναγκάσθη ν' ἀφήσῃ τὸν ἕνα, ὅταν εἰς ἱερὰ πύλοιο; πρεσβυτεριανὸς τὴν κατήχησαν εἰς τὸν χριστιανισμόν. Δὲν ἀπληλευθέρωσεν ὅμως τοῦ; δούλους της, οἵτινες τὴν ὑπερταῦσαι, καὶ κατεικεῖ ἐν Σίτικ, ζῶσα βασιλικῶς μὲ τὸ ἐξ 100 χιλιάδων δραχμῶν εἰσόδημά της, τὸ ὅποιον θεωρεῖται ὑπέροχον διὰ

τὸν πτωχὸν ἐκείνον τόπον, καὶ καταγινομένη εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν δερμάτων μετὰ πολλῆς εὐδοκίμησεως. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου πολλαπλασιάζει τὴν περιουσίαν αὐτῆς, καὶ θεωρεῖται ἔμπορος πρώτης τάξεως.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ

Μία περίεργος ἀνεκάλυψις

Ἀνεκκαθαί γινόμενοι ἐσχάτως ἐν τινι δημοσίᾳ ἰδιοκτησίᾳ τοῦ Κυβερνητικοῦ τῆς Αἰκατερινωσλάβδας ἐν Ρωσίᾳ ἤγαγον εἰς φῶς ἀνεκάλυψιν πρωτοφανῆ.

Εὐρέθησαν ἐν τινι τόμῳ, εἰς βάλθος τεσσάρων μέτρων, δύο σκελετοὶ ἀνθρώπων ἀποκεφαλισμένων. Ὁν αἱ κεφαλαὶ εἶχον ἀντικατασταθῆ διὰ κεφαλῶν κριδῶν μετὰ τῶν κεράτων αὐτῶν· καὶ παραπλεύρως τῶν σκελετῶν τούτων, εὐρέθησαν λόγγαι καὶ φαρῆτραι πλήρεις βελῶν μὲ σιδηρὰς αἰχμὰς.

4594

Τὸ ἐνοστικὸν τῶν πτηνῶν

Ἰδοὺ ἐν γεγονόσι περιεργῶν, ἀναφερόμενον ὑπὸ τοῦ κ. Σαλάφερ ἐν τῇ Ἐπιστημονικῇ Ἐπιθεωρήσει σκετικὸν πρὸς τὴν ἀγγίνοιαν τῶν ζῴων.

Τὰ πτηνα, λέγει ὁ Σαλάφερ, ἔχουσι τὴν παντοτεινὴν συνήθειαν ν' ἀποφέρωσι μακρὰν τῶν φωλεῶν, ἐνθα εἶνε οἱ νεοσσοὶ των, πάντα τὰ παραγόμενα περιττώματα.

Ἡ προφύλαξις αὕτη τῶν πτηνῶν γίνεται, ὅπως ἀποκρυβῆ αὕτη ἀπὸ τῶν πολυαριθμῶν καταστροφῶν, αἵτινες καταδιώκουσιν αὐτάς. Πράγματι δὲ, ἐὰν ἀρίνοντο τὰ περιττώματα νὰ καταπίπτωσιν εἰς τὴν ρίζαν τοῦ δένδρου, ἢ ἐκεῖ παρῶσιν των θὰ ἀπεκάλυπταν εἰς πάντα τὰ ὅμματα τὴν ὑπαρξίν της φωλεᾶς, ἥτις εἶνε τόσον καλῶς κεκρυμμένη μεταξὺ τῶν φύλλων καὶ τῶν κλάδων.

4594

Διγγωνισμὸς κάλλους

Ὁ κ. Μοντρούζ, ἀρχὸς Ὀλλανδὸς μαγαλέμπορος, ἐξήτησε πρὸ τινος παρὰ τῆς ὀλλανδικῆς δικαιοσύνης νὰ τῷ δοθῆ διαζύγιον ἀπὸ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. Ἐν τούτοις, ἡ κυρία Τσελλίνα Μοντρούζ εἶνε μεγάλου κάλλους καὶ ἤθων ἀνεπιλήπτου. Δυστυχῶς, τῇ ἐπέβησαν εἰς τὸν νοῦν νὰ μεταβῆ εἰς Σπᾶ, ὅπως διαγωνισθῆ ὑπὲρ τοῦ βραβεῖου τῆς καλλονῆς. Ὁ σύζυγός αὐτῆς, μακρινῶς γενόμενος, ἐνόμισεν ὅτι ἔπρεπε νὰ τὴν κλειδώσῃ ἐντὸς τῶν ὀμαστίων της, ὅπως τὴν ἐμποδίσῃ ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ σχεδίου της. Ἄλλ' ἡ κυρία διέφευγεν ἀπὸ τοῦ παραθύρου, ὅμοι μὲ τὴν θαλαμηπόλον αὐτῆς, καὶ μετέβη εἰς Σπᾶ.

Ὁ κ. Μοντρούζ τῇ ἔδωκε νὰ ἐνωθήσῃ, ὅτι, εἴτε βραβευθῆ εἴτε μὴ, δὲν θὰ θέσῃ πλεόν τὸν πόδα της εἰς τὸν οἶλον του, ἀπὸ ἀπερῶστος νὰ ἐκτεθῆ εἰς διαγωνισμόν, διότιν κεραιθῆσθεος.